

**Školní vzdělávací program**

**Základní školy Jesenný**

**zpracovaný podle RVP ZV**

**MOZAIKA**

**Motivace   Zaujetí   Integrace   Kamarádství**

**Základní škola a Mateřská škola Jesenný, okres Semily**

**Jesenný 221**

**512 12 Jesenný**

**Předkladatel:** Základní škola a Mateřská škola Jesenný, okres Semily  
Jesenný 221, 512 12 Jesenný

*Ředitel školy:* Jana Kašparová

*Koordinátor :* Mgr. Věra Vodsedálková, Bc. Šárka Podracká

*Telefon:* 481 683 164

*E-mail:* [zsams.jesenny@seznam.cz](mailto:zsams.jesenny@seznam.cz)

*IČO:* 70 69 80 66

*Součástí školy:* základní škola

školní jídelna

mateřská škola

školní družina

**Zřizovatel:** **Obec Jesenný**

*Sídlo:* Jesenný 13, 512 12 Jesenný

*Telefon:* 481 683 166

*E-mail:* [obec@jesenny.cz](mailto:obec@jesenny.cz)

*IČO:* 00 275 786

**Platnost dokumentu:** Školní vzdělávací program ZŠ Jesenný je platný od 1. září 2008

Datum:

Razítko školy:

Podpis ředitele školy:

27.8.2008

aktualizace každoročně, poslední aktualizace 29. 8. 2024

## **Charakteristika školy**

### **Úplnost a velikost školy**

Jsme vesnická malotřídní škola s 1. – 5. ročníkem a její součástí je jednotřídní mateřská škola. Budova školy je veliká. Od svého vybudování sloužila jako úplná devítiletá škola. Stojí na mírném návrší na okraji vesnice a je situovaná doprostřed velké školní zahrady. Tato poloha je velmi výhodná, neboť ruch vesnice sem téměř nedoléhá.

### **Vybavení školy**

V budově je odděleně umístěna MŠ a ZŠ. Základní škola má 4 učebny. Pro provoz ZŠ využíváme jednu větší třídu v přízemí jako učebnu HV, VV a dvě větší třídy v poschodí. Tyto třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi a počítači, které jsou využívány při výuce i pro případné použití o přestávkách. V jedné učebně je umístěna školní družina.

Budova školy je veliká a hodně prostorná, přesto se snažíme o estetický vzhled chodeb i používaných tříd.

### **Charakteristika pedagogického sboru**

Pedagogický sbor se skládá ze 3 pedagogických pracovníků a ředitelky ZŠ a MŠ, která zároveň působí v mateřské škole. Všichni pedagogové se snaží dále vzdělávat ve svých oborech, ale i v dalších oblastech – ochrana při mimořádných událostech, ekologická výchova, práce na PC a s interaktivní tabulí a v anglickém jazyce aj. Učitelky se o přestávkách scházejí ve sborovně, což je výhodné při řešení aktuálních problémů.

### **Charakteristika žáků**

Většina dětí jsou z obce Jesenný a příslušejících osad, tedy místní, ale máme i žáky z Bozkova a Vysokého nad Jizerou. Dle potřeby integrujeme žáky se SPUCH a dalšími handicap, kromě handicapu vyžadujícího bezbariérový přístup. Těmto žákům věnujeme velkou pozornost, učí se podle individuálních učebních plánů (IVP), spolupracujeme s PPP, zúčastňujeme se vzdělávacích seminářů k dané tematice.

## **Projekty**

**Školní mléko** – v tomto projektu jsme zapojeni, žáci si velmi rychle zvykli na možnost odebírat školní mléko.

**Ovoce do škol** – v tomto projektu jsme zapojeni a děti pravidelně dostávají dotované ovoce a zeleninu.

**Zahraniční a regionální spolupráce** – pro zahraniční a regionální spolupráci hledáme vhodné partnery.

**Týden české hračky** – každoročně se účastníme tvoření v továrně DETOA v Jířetíně pod Bukovou.

## **Spolupráce s rodiči a jinými subjekty**

Rodiče jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování žáků a o dění ve škole na třídních schůzkách v listopadu a v dubnu, tyto schůzky jsou vedeny formou konzultací a za přítomnosti vyučujícího, rodiče a dítěte. Přibyly schůzky v září a v lednu, které jsou určeny výhradně pro rodiče a jejich náměty k fungování školy. Kdykoli si mohou domluvit individuální schůzku a také jsou jednotlivě zváni na jednání. Rodiče jsou informováni také prostřednictvím školního webu – Mozaika.

Rodiče jsou zváni na společné akce s dětmi, například besídky před vánocemi a na ukončení školního roku a na zábavné odpoledne Barvohrátky a na listopadovou akci – Svatý Martin.

## **Spolupráce s mateřskou školou**

Děti z MŠ a ZŠ navštěvují společně divadla, děti ze školky chodí každý rok na hodinu do první třídy, děti z pátého ročníku pomáhají připravit zápis pro budoucí prvňáčky. Obě školy si vzájemně předvádějí svá představení připravená na besídky. Některé děti tráví svůj čas zájmovou činností, odpoledne dojíždějí do Semil a do Bozkova.

# 1. Charakteristika školního vzdělávacího programu

## Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce školy. RVP ZV nebudeme citovat doslovně, ale v některých oblastech použijeme zkrácený text.

Navazujeme na tradice naší školy se snahou je rozšířit. Název „Mozaika“ je složeno z prvních slabik námi vybraných slov: **motivace, zaujetí, integrace, kamarádství**. Dalším důvodem je, že navazujeme na program MŠ, který má název „Barevné kamínky“. Pod tímto názvem si představujeme, že každý kamínek je zvládnutá kompetence a my společně s žáky skládáme základ výsledného obrazu člověka, který se stane tvořivou součástí budoucí společnosti.

Chceme využívat efektivní metody výuky / např. skupinovou práci, problémové vyučování, projektové vyučování / a tím povedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci a respektu, k logickému myšlení a praktickému použití získaných vědomostí a dovedností. Budeme posilovat výuku cizích jazyků, především jazyka anglického. Proto zařazujeme výuku anglického jazyka pro děti 1. a 2. ročníku. Výuka je zařazena 10 minut každý den, ale pouze formou her a poslechů. Cílem je první seznámení s jazykem, který je od 3. ročníku v osnovách a usnadnit tím nástup jazyka ve 3. třídě.

Povedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií a k využívání počítačů a prostředí interaktivních tabulí při výuce i v životě.

Budeme u žáků rozvíjet odkaz kulturních tradic našeho kraje, vychovávat žáky k ohleduplnosti k ostatním lidem a k ochotě pomoci potřebným, povedeme je k ochraně přírody a životního prostředí.

Povedeme žáky k dodržování pravidel a to nejen školních, ale i pravidel silničního provozu, vzájemného soužití mezi lidmi a dalších. Musíme žákům stále více vštěpovat zásadu, že pravidla jsou proto, aby se dodržovala. Ne naopak. Stejně tak budeme děti učit znát jejich práva, ale na druhé straně i povinnosti, které jim někdy unikají.

Chceme se věnovat dětem nadaným, a to nejen těm, které se dobře učí, ale i těm s jiným nadáním / např. hudebním či výtvarným /. Vytvoříme podmínky i pro péči o žáky se zdravotním postižením a znevýhodněním a sociálním znevýhodněním.

ŠVP klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti žáka, a k tomu bude zaměřena výchova a vzdělávání dětí.

## Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované metody a formy práce, příležitosti a aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Tyto výchovné a vzdělávací strategie jsou společným postupem všech pedagogů naší školy, kterým chtějí učitelé dovést

žáky v rámci vzdělávacího procesu k cíli vzdělávání, což je osvojení klíčových kompetencí na úrovni pro žáky dosažitelné.

Úroveň klíčových kompetencí na konci 5. ročníku vzdělávání ještě nelze považovat za ukončenou, ale je to základ pro vstup do 2. stupně základního vzdělávání a pak dále do života a pracovního procesu. Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, ale různě se prolínají, jsou multifunkční a nadpředmětové. Proto k jejich utváření směřuje veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti naší školy.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní.

## **2. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

### **Vzdělávání žáků mimořádně nadaných**

Výchova a vzdělávání mimořádně nadaných žáků je významné, mají své specifické vzdělávací potřeby a my pro ně musíme vytvářet vhodné podmínky. Nejčastěji je nadání definováno jako soubor schopností, které umožňují jedinci dosahovat výkonů nad rámec běžného průměru populace. Mimořádně nadaní žáci potřebují specifickou péči a pomoc ze strany školy i rodiny.

Velmi důležité je rozpoznat nadání žáků, proto je musíme systematicky sledovat a vytvářet dobré podmínky pro jejich rozvoj. Při sledování je nutné se zaměřit na všechny žáky, tj. mimořádně nadané žáky, na žáky s dobrými výsledky, ale i na žáky s vývojovými poruchami učení nebo chování, žáky s tělesným handicapem a žáky ze znevýhodňujícího sociálního prostředí.

Prvním krokem je diferencovaná práce se všemi nadanými žáky, u nichž se potom *mimořádné* nadání může projevit. Učitelé si ve svých předmětech vybírají žáky, se kterými pracují diferencovaně. To znamená, že jim zadávají v hodině více práce, nechávají je řešit obtížnější úlohy, rozšiřují a prohlubují jim vzdělávací obsah učiva. Tito žáci pracují samostatně na rozsáhlejších projektech, dostávají specifické domácí úkoly, podle svého zájmu mohou doplňovat i výuku. Účastní se různých soutěží a olympiád. V pátém ročníku mohou podat přihlášku ke studiu na osmiletém gymnáziu. Pokud jde o nadání v oblasti výchov, svěřujeme děti do rukou odborníků.

## **Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním**

Vzdělávání těchto žáků vyžaduje podnětné a vstřícné školní prostředí. Jedná se především o snížení počtu žáků ve třídě, podle potřeby o zajištění dalšího pedagoga nebo osobního asistenta. Je nutné i získání základních znalostí z oblasti speciální pedagogiky u pedagogů.

Výuka těchto žáků probíhá formou individuální integrace. Spolupracujeme s PPP v Semilech, kam posíláme žáky se souhlasem zákonných zástupců na vyšetření. Dle závěrů z vyšetření jsou pak žáci zařazováni do reedukační péče. Náprava specifických poruch učení probíhá u každého žáka jednotlivě nebo ve skupině jednou týdně před nebo po vyučování, termín dohadujeme tak, aby žákům nejlépe vyhovoval - zohledňujeme náročnost rozvrhu a dojíždění. Pro tyto žáky nakupujeme speciální pomůcky, sešity a učebnice.

Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel dle doporučení PPP.

Pravidla IVP:

- cíle vzdělávání
- reedukace
- opatření
- kompenzační a učební pomůcky
- organizace péče a počet žáků ve třídě
- navýšení finančních prostředků
- spolupráce se zákonnými zástupci
- spolupráce s odborníky
- způsob hodnocení a klasifikace
- podíl žáka na svém problému

Při sestavování IVP je nutné vycházet z toho, co o dítěti víme, co už zvládlo, na jaké úrovni se pohybují jeho schopnosti, jaké má pracovní návyky, vůli a pozornost.

## **Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním**

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí většiny žáků. Tito žáci mohou mít jazykové problémy, mohou se odlišovat svým jednáním a chováním, které může plynout z odlišného stylu života, kulturních vzorců a výchovy.

Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy, proto je nezbytné věnovat jim specifickou péči.

### 3. Průřezová témata

Reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Obsah průřezových témat je rozpracován do tematických okruhů, které procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání a kladně ovlivňují utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Všechna průřezová témata nemusí být zastoupena v každém ročníku, ale v průběhu základního vzdělávání jsou žákům všechny tematické okruhy průřezových témat nabídnuty. Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Enviromentální výchova**
- **Mediální výchova**

#### Osobnostní a sociální výchova

V základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, toto téma je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.



Specifikou je, že se učivem stává sám žák, konkrétní žákovská skupina a více či méně běžné situace každodenního života. Smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

*Tematické okruhy* jsou rozděleny do tří částí: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj a morální rozvoj.

### **Osobnostní rozvoj**

**Rozvoj schopností poznávání** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

**Sebepoznání a sebepojetí** - já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo a psychika - temperament, postoje, hodnoty; co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

**Seberegulace a sebeorganizace** - cvičení sebekontroly a sebeovládání - regulace vlastního jednání a prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

**Psychohygienu** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací - rozumové zpracování problému, uvolnění a relaxace, efektivní komunikace atd.; hledání pomoci při potížích

**Kreativita** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity - pružnost nápadů, originalita, citlivost, schopnost vidět věci jinak, schopnost „dotahovat“ nápady do reality; tvořivost v mezilidských vztazích

### **Sociální rozvoj**

**Poznávání lidí** - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

**Mezilidské vztahy** - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída

**Komunikace** - řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální a neverbální; specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích - informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci

**Kooperace a kompetice** - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci - seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci - jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

## **Morální rozvoj**

**Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

**Hodnoty, postoje, praktická etika** - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování - člověk neočekává protislužbu; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

## **Výchova demokratického občana**

Má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Toto průřezové téma využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kteří si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím.

*Tematické okruhy* jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků - budoucích dospělých občanů - v životě demokratické společnosti.

**Občanská společnost a škola** - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy - aktivní zapojení žáků do žákovské samosprávy; formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

**Občan, občanská společnost a stát** - občan jako odpovědný člen společnosti - jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku; Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému - právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost; principy soužití s minoritami - vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů

**Formy participace občanů v politickém životě** - volební systémy, demokratické volby a politika; parlamentní, krajské a komunální volby; obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí

**Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie - spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka; význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

## **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

Akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, již podstatnou součástí je výchova budoucích evropských občanů schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

*Tematické okruhy* podněcují zájem žáků o Evropu a svět, zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Žáci si zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

**Evropa a svět nás zajímá** - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

**Objevujeme Evropu a svět** - naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

**Jsme Evropané** - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

## **Multikulturní výchova**

Umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

Hluboce se dotýká mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni žáci cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči nepoznanému.

*Tematické okruhy* vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti.

**Kulturní difference** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik, základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

**Lidské vztahy** - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami; předsudky a vžitá stereotypy - příčiny a důsledky diskriminace; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování - základní morální normy, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

**Etnický původ** - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku

**Multikulturalita** - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

**Princip sociálního smíru a solidarity** - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností, na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

## **Enviromentální výchova**

Vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových i prostorových. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

*Tematické okruhy* umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

### **Ekosystémy**

*les* - les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa

*pole* - význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí

*vodní zdroje* - lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii

*moře* - druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého

*tropický deštný prales* - porovnávání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás

*lidské sídlo* - město - vesnice - umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky

*kulturní krajina* - pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek

### **Základní podmínky života**

*voda* - vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení

*ovzduší* - význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás

*půda* - propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině

*ochrana biologických druhů* - důvody a způsoby ochrany jednotlivých druhů

*ekosystémy* - biodiverzita - funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás

*energie* - energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky

*přírodní zdroje* - zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí

### **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**

*zemědělství a životní prostředí*, ekologické zemědělství

*doprava a životní prostředí* - význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace

*průmysl a životní prostředí* - průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti

*odpady a hospodaření s odpady* - odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny

*ochrana přírody a kulturních památek* - význam ochrany přírody a kulturních památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích - zásady MOV; změny v krajině - krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy; dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti - Státní program EVVO, Agenda 21 EU; a akce - Den životního prostředí OSN, Den Země apod.

### **Vztah člověka a prostředí**

*naše obec* - přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé

*náš životní styl* - spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí

*aktuální - lokální ekologický problém* - příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace

*prostředí a zdraví* - rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví

*nerovnoměrnost života na Zemi* - rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás

## **Mediální výchova**

Nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii.

Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa - z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média pro naplnění nejrůznějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

*Tematické okruhy* se člení na tematické okruhy *receptivních činností* a tematické okruhy *produktivních činností*.

*Tematické okruhy receptivních činností:*

### **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**

pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních - „bulvárních“ prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení - výběr slov a záběrů; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu

### **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**

různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi - „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti; vztah mediálního sdělení a sociální

zkušenosti - rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků - ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

### **Stavba mediálních sdělení**

příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství - zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií; principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy - význam a užitečnost; zezábavňující principy - negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost; příklady stavby a uspořádání zpráv - srovnávání titulních stran různých deníků, uspořádání dalších mediálních sdělení - např. skladby a výběr sdělení v časopisech pro dospívající

### **Vnímání autora mediálních sdělení**

identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu)

### **Fungování a vliv médií ve společnosti**

organizace a postavení médií ve společnosti, faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě - předvolební kampaně a jejich význam; vliv médií na kulturu - role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti; role médií v politických změnách

### **Tematické okruhy produktivních činností:**

#### **Tvorba mediálního sdělení**

uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně - společensky a situačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

#### **Práce v realizačním týmu**

redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce



## Zařazení průřezových témat do vzdělávacích předmětů

### 1. stupeň

| Osobnostní a sociální výchova (OSV) |                                          | 1. | 2.                                   | 3. | 4. | 5. |
|-------------------------------------|------------------------------------------|----|--------------------------------------|----|----|----|
| Osobnostní<br>rozvoj                | Rozvoj schopností poznání                |    |                                      |    |    |    |
|                                     | Sebepoznání a sebepojetí                 |    |                                      |    |    |    |
|                                     | Seberegulace a sebeorganizace            |    | zařazeno komplexně do všech předmětů |    |    |    |
|                                     | Psychohygiena                            |    |                                      |    |    |    |
|                                     | Kreativita                               |    |                                      |    |    |    |
| Sociální<br>rozvoj                  | Poznávání                                |    |                                      |    |    |    |
|                                     | Mezilidské vztahy                        |    |                                      |    |    |    |
|                                     | Komunikace                               |    |                                      |    |    |    |
| Morální<br>rozvoj                   | Kooperace a kompetice                    |    |                                      |    |    |    |
|                                     | Řešení problémů a rozhodovací dovednosti |    |                                      |    |    |    |
|                                     | Hodnoty, postoje, praktická etika        |    |                                      |    |    |    |

| Výchova demokratického občana (VDO)                        | 1.  | 2.  | 3.  | 4.  | 5.  |
|------------------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|
| Občanská společnost a škola                                | ČLS | ČLS | ČLS | ČLS | ČLS |
| Občan, demokratická společnost a stát                      |     |     |     | ČLS | ČLS |
| Formy participace občanů v politickém světě                |     |     |     | ČLS | ČLS |
| Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování |     |     |     | ČLS | ČLS |

| <b>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)</b> | 1.                  | 2.       | 3.          | 4.                        | 5.                  |
|------------------------------------------------------------------------|---------------------|----------|-------------|---------------------------|---------------------|
| Evropa a svět nás zajímá                                               | ČJ,ČLS,VV,<br>HV,PČ | ČJ,VV,HV | ČJ,AJ,VV,HV | ČJ,AJ,M,ČLS,<br>VV,HV, PČ | ČJ,,M,ČLS,<br>VV,HV |
| Objevujeme Evropu a svět                                               |                     |          | AJ,         | AJ,M,ČLS                  | AJ,M,ČLS            |
| Jsme Evropané                                                          |                     |          |             | ČLS                       | ČLS                 |

| <b>Multikulturní výchova (MKV)</b>    | 1.                                   | 2.  | 3.        | 4.        | 5.        |
|---------------------------------------|--------------------------------------|-----|-----------|-----------|-----------|
| Kulturní difference                   |                                      |     | AJ,       | ČJ,AJ,ČLS | ČJ,AJ,ČLS |
| Lidské vztahy                         | zařazeno komplexně do všech předmětů |     |           |           |           |
| Etnický původ                         |                                      |     | AJ,       | AJ,ČLS    | AJ,ČLS    |
| Multikulturalita                      |                                      |     | AJ,       | AJ,ČLS    | AJ,ČLS    |
| Princip sociálního smíru a solidarity | ČLS                                  | ČLS | ČLS,ČJ,AJ | ČJ,AJ,ČLS | ČJ,AJ,ČLS |

| <b>Enviromentální výchova (EV)</b>        | 1.     | 2.     | 3.     | 4.     | 5.     |
|-------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Ekosystémy                                | ČLS    | ČLS    | ČLS    | ČLS    | ČLS    |
| Základní podmínky života                  | ČLS,PČ | ČLS,PČ | ČLS,PČ | ČLS,PČ | ČLS,PČ |
| Lidské aktivity a problémy živ. prostředí | ČLS    | ČLS,PČ | ČLS,PČ | ČLS,PČ | ČLS,PC |
| Vztah člověka k prostředí                 | ČLS    | ČLS,PČ | ČLS,PČ | ČLS,PČ | ČLS,PC |

| <b>Mediální výchova (MDV)</b> | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. |
|-------------------------------|----|----|----|----|----|
|-------------------------------|----|----|----|----|----|

|                         |                                                  |  |  |     |        |        |
|-------------------------|--------------------------------------------------|--|--|-----|--------|--------|
|                         |                                                  |  |  |     |        |        |
| Receptivní<br>činnosti  | Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení      |  |  |     | ČJ     | ČJ     |
|                         | Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality |  |  |     | ČJ     | ČJ     |
|                         | Stavba mediálních sdělení                        |  |  |     | ČJ     | ČJ     |
|                         | Vnímání autora mediálních sdělení                |  |  |     | ČJ     | ČJ     |
|                         | Fungování a vliv médií na společnost             |  |  |     | ČLS    | ČLS    |
| Produktivní<br>činnosti | Tvorba mediálního sdělení                        |  |  | AJ, | ČJ,AJ, | ČJ,AJ, |
|                         | Práce v realizačním týmu                         |  |  |     |        |        |

## Učební plán pro 1. stupeň

| Vzdělávací oblast                           | Vzdělávací obory - předměty | Minimální časová dotace | 1.        | 2.        | 3.        | 4.        | 5.        | Celkem     | Z toho disponibilní |
|---------------------------------------------|-----------------------------|-------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|---------------------|
| <b>Jazyk a jazyková komunikace</b>          | Český jazyk                 | 35                      | 7+2       | 7+3       | 7+1       | 7+1       | 7         | 42         | 7                   |
|                                             | Anglický jazyk              | 9                       | -         | -         | 3         | 3         | 3         | 9          |                     |
| <b>Matematika a její aplikace</b>           | Matematika                  | 20                      | 4+1       | 4+1       | 4+1       | 4+1       | 4+1       | 25         | 5                   |
| <b>Informační a komunikační technologie</b> | Informatika                 | 1                       | -         | -         | -         | -         | 1         | 1          |                     |
| <b>Člověk a jeho svět</b>                   | Člověk a jeho svět          | 12                      | 2         | 2         | 2+1       | -         | -         | 14         | 2                   |
|                                             | Přírodověda                 |                         | -         | -         | -         | 1         | 1+1       |            |                     |
|                                             | Vlastivěda                  |                         | -         | -         | -         | 2         | 2         |            |                     |
| <b>Umění a kultura</b>                      | Hudební výchova             | 12                      | 1         | 1         | 1         | 2         | 2         | 12         |                     |
|                                             | Výtvarná výchova            |                         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         |            |                     |
| <b>Člověk a zdraví</b>                      | Tělesná výchova             | 10                      | 2         | 2         | 2         | 2         | 2         | 10         | 0                   |
| <b>Člověk a svět práce</b>                  | Pracovní činnosti           | 5                       | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         | 5          | 0                   |
| <b>Disponibilní časová dotace</b>           |                             | 14                      | 3         | 4         | 3         | 2         | 2         | 14         | 14                  |
| <b>Celková časová dotace</b>                |                             | <b>104</b>              | <b>21</b> | <b>22</b> | <b>24</b> | <b>25</b> | <b>26</b> | <b>118</b> |                     |

Pozn.: CELKEM: 118 hodin

MAXIMUM: 1. a 2. roč. – 22 hodin  
3. – 5. roč. – 26 hodin

MINIMUM: 1. a 2. roč. – 18 hodin  
3. – 5. roč. – 22 hodin

## 5. UČEBNÍ OSNOVY

### 5.1. ČESKÝ JAZYK, CIZÍ JAZYK

#### 5.1.1. ČESKÝ JAZYK

##### 5.1.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk* vychází ze vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura*.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

##### 5.1.1.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Český jazyk* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: **komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova**. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

**V *komunikační a slohové výchově*** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

**V *jazykové výchově*** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného,

přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

**V literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. až 5. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání podporuje i operativní zohledňování **specifických vzdělávacích potřeb žáků** a posiluje ve všech ročnících vzdělávací předmět Český jazyk jednou až dvěma hodinami dle poznámek k učebnímu plánu.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová a divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

### 5.1.1.3. **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk**

| UČITEL                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ŽÁK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"><li>- volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu bez ostrých hranic mezi jazykovou, literární, komunikační a slohovou výchovou</li><li>- podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků</li><li>- využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků, tiskoviny volí přednostně z regionu školy</li><li>- volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, poster, vlastní výpisky apod.) práce podporující zájem žáků o mateřský (český) jazyk, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků</li><li>- vede žáky k používání jazykových příruček</li><li>- při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu</li><li>- nepřeceňuje význam pravopisu, volí jevy základní</li><li>- vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností</li><li>- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva</li><li>- zařazuje průřezová témata dle organizace jednotlivých projektů</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu</li><li>- pracuje s vlastními chybami</li><li>- prezentuje své myšlenky a názory v písemné (počítačové) podobě</li><li>- využívá automatické opravy textu prostřednictvím ICT a zná jejich omezení</li><li>- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování.</li></ul> |



## **KOMPETENCE K UČENÍ**

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.

## **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

## **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

## **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

## KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.

## KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě.

## KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Viz dodatek ŠVP

### 5.1.1.4. Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu (OVO) Český jazyk a literatura

#### 1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

##### Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

- 1.1. plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
- 1.2. porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
- 1.3. respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
- 1.4. pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
- 1.5. v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
- 1.6. volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
- 1.7. na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*

- 1.8. zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- 1.9. píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
- 1.10. píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
- 1.11. seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

#### **Očekávané výstupy - 2. období (OVO)**

žák

- 1.12. čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas*
- 1.13. rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*
- 1.14. posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*
- 1.15. reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta*
- 1.16. vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku*
- 1.17. rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*
- 1.18. volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*
- 1.19. rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*
- 1.20. píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*
- 1.21. sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti*

#### **Učivo (U)**

- 1.1. **čtení** - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- 1.2. **naslouchání** - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- 1.3. **mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu,

střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

**1.4. písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování

## **2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA**

### **Očekávané výstupy - 1. období (OVO)**

žák

*2.1. rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*

*2.2. porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*

*2.3. porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost*

*2.4. rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*

*2.5. užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*

*2.6. spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*

*2.7. rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*

*2.8. odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

## Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

*2.9. porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova víceznačná*

*2.10. rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*

*2.11. určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*

*2.12. rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*

*2.13. vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*

*2.14. odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí*

*2.15. užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*

*2.16. píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*

*2.17. zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

## Učivo (U)

2.1. **zvuková stránka jazyka** - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

2.2. **slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)

2.3. **tvarosloví** - slovní druhy, tvary slov

2.4. **skladba** - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

2.5. **pravopis** - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým, několikanásobným a nevyjádřeným podmětem)

### **3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA**

#### **Očekávané výstupy - 1. období (OVO)**

žák

- 3.1. čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku*
- 3.2. vyjadřuje své pocity z přečteného textu*
- 3.3. rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*
- 3.4. pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*

#### **Očekávané výstupy - 2. období (OVO)**

žák

- 3.5. vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*
- 3.6. volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*
- 3.7. rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*
- 3.8. při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*

#### **Učivo (U)**

- 3.1. poslech literárních textů**
- 3.2. zážitkové čtení a naslouchání**
- 3.3. tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- 3.4. základní literární pojmy** - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání



### 5.1.1.5. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Čj**

#### **ČESKÝ JAZYK – 1. ročník**

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- skládá a rozkládá slova podle sluchu</li> <li>- pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám, rozlišuje písmo tiskací a psací</li> <li>- skládá a čte všechny druhy slabik</li> <li>- skládá a čte všechny druhy slov</li> <li>- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</li> <li>- pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost</li> <li>- plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem</li> <li>- správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice</li> <li>- používá znaménka ve slovech i větách</li> <li>- čte správně dlouhé a krátké samohlásky</li> </ul> | <p><b>Čtení a literární výchova:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza</li> <li>- písmena malá, velká, tiskací, psací</li> <li>- slabiky otevřené, zavřené, trojpísmenné</li> <li>- slova – čtení otevření slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek</li> <li>- hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací</li> <li>- uspořádání slov ve větě</li> <li>- interpunkční znaménka</li> <li>- délka samohlásek</li> <li>- porozumění přečteným větám</li> <li>- nadpis, článek, řádek, odstavec</li> </ul> | <p><b>ČLS, AJ, HV, VV</b></p> |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- správně odpovídá na kontrolní otázky</li> <li>- rozpozná členění textů</li> <li>- naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje</li> <li>- recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla</li> <li>- rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti</li> <li>- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</li> <li>- uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní</li> <li>- píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky</li> <li>- rozlišuje písmo psací a tiskací</li> <li>- píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka</li> <li>- dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty</li> <li>- píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty</li> <li>- dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- poslech, vyprávění, dramatizace</li> <li>- recitace</li> <li>- prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení</li> </ul> <p><b>Psaní:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- příprava na psaní</li> <li>- psaní prvků písmen a číslic</li> <li>- písmo psací a tiskací</li> <li>- psaní – písmeno, slabika, slovo</li> <li>- diktát slov, jednoduchých vět</li> <li>- velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty</li> </ul> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## ČESKÝ JAZYK – 2. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty</li> <li>- rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací</li> <li>- řadí věty podle děje</li> <li>- určí nadřazenost a podřazenost slov</li> <li>- řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl</li> <li>- rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách</li> <li>- vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy</li> <li>- zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b – p, d – t, d' – t', z – s, ž – š, v – f, h – ch</li> <li>- dělí slova na konci řádku podle stavby slova</li> <li>- aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</li> </ul> | <p><b>Mluvnice:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- věta jednoduchá, souvětí</li> <li>- druhy vět</li> <li>- pořadí vět v textu</li> <li>- věta, slovo – slovo souřadné, nadřazené, podřazené</li> <li>- pořádek slov ve větě</li> <li>- slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek</li> <li>- abeceda</li> <li>- znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov</li> <li>- význam slabiky pro dělení slov</li> <li>- písmeno ě ve slovech</li> </ul> | <p>ČLS, AJ, VV, HV</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu</li> <li>- rozlišuje obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla psaní vlastních jmen osob a zvířat</li> <li>- užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování</li> <li>- pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti</li> <li>- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, dodržuje posloupnost děje</li> <li>- plynule (bez slabikování) přečte jednoduchý text</li> <li>- užívá správný slovní přízvuk</li> <li>- čte s porozuměním nahlas i potichu</li> <li>- soustředěně naslouchá čtenému textu</li> <li>- spojuje obsah textu s ilustrací</li> <li>- vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy</li> <li>- recituje básně</li> <li>- čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich</li> <li>- píše písmena a číslice podle normy psaní</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky</li> <li>- vlastní jména osob a zvířat</li> </ul> <p><b>Sloh:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní formy společenského styku</li> <li>- jednoduchý popis</li> <li>- děj – základ vyprávění</li> </ul> <p><b>Čtení a literární výchova:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- plynulé čtení jednoduchých textů</li> <li>- slovní přízvuk</li> <li>- čtení hlasitě a tiše</li> <li>- soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy</li> <li>- text a ilustrace</li> <li>- vyprávění, dramatizace pohádek a povídek</li> <li>- báseň, verš, rým</li> <li>- individuální četba</li> </ul> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                         |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- správně spojuje písmena a slabiky</li> <li>- používá znaménka ve slovech i větách</li> <li>- opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě</li> </ul> | <p><b>Psaní:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvary písmen abecedy</li> <li>- spojování písmen, slabik</li> <li>- umíst'ování diakritických znamének</li> <li>- opis, přepis</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### ČESKÝ JAZYK – 3. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší věty a souvětí</li> <li>- spojuje věty, doplňuje souvětí</li> <li>- určí počet vět v souvětí</li> <li>- vyhledá ve větách základní skladební dvojice</li> <li>- třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná</li> <li>- rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik</li> <li>- vyslovuje slova se správným přízvukem</li> <li>- vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost v praktických cvičeních</li> <li>- určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky</li> <li>- skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední</li> <li>- při psaní jmen měst, vesnic, hor, řek dodržuje pravidla pravopisu</li> </ul> | <p><b>Mluvnice:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- věta jednoduchá a souvětí</li> <li>- věta a jednoduchá a její stavba</li> <li>- základní skladební dvojice</li> <li>- nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná</li> <li>- hláskosloví</li> <li>- stavba slova</li> <li>- vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z</li> <li>- slovní druhy – ohebné, neohebné</li> <li>- podstatná jména</li> <li>- vlastní jména měst, vesnic, hor a řek</li> </ul> | <p><b>ČLS, AJ, VV, HV</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím</li> <li>- dodržuje slovosled ve větách</li> <li>- sestaví nadpis a člení projev</li> <li>- pojmenovává předměty a děje</li> <li>- tvoří otázky</li> <li>- vypravuje podle obrázků</li> <li>- popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti</li> <li>- vytvoří a použije jednoduchou osnovu</li> <li>- požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se,</li> <li>- sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis</li> <li>- čte plynule věty a souvětí, člení text</li> <li>- čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti</li> <li>- používá četbu jako zdroj informací</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovesa – pojmenování děje, tvary sloves, časování</li> </ul> <p><b>Sloh:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- stylizace a kompozice</li> <li>- členění jazykového projevu</li> <li>- souvislé jazykové projevy</li> <li>- otázky a odpovědi</li> <li>- vypravování</li> <li>- popis</li> <li>- osnova</li> <li>- společenský styk a jeho formy</li> </ul> <p><b>Čtení a literární výchova:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- plynulé čtení, členění textu</li> <li>- rychlé čtení, tiché a hlasité</li> <li>- četba jako zdroj poznatku o přírodě, současnosti a</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému</li> <li>- orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize</li> <li>- pracuje s chybou, v chybně napsaném textu opraví chyby (tvary písmen, pravopis, interpunkční znaménka)</li> <li>- píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle</li> <li>- provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu</li> <li>- napíše krátký dopis, adresu</li> <li>- vyplní lístek, telegram</li> </ul> | <p>minulosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s literárním textem</li> <li>- besedy o knihách</li> <li>- základy literatury</li> <li>- využití poezie, prózy, divadla, literatury umělecké a dětské , výtvarného doprovodu i ilustrací</li> </ul> <p><b>Psaní:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvary písmen</li> <li>- úprava zápisu</li> <li>- kontrola vlastního projevu</li> <li>- dopis, adresa</li> <li>- vyplňování formulářů</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## ČESKÝ JAZYK – 4. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – slova mazlivá a hanlivá</li> <li>- rozlišuje část předponovou, příponovou</li> <li>- rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní</li> <li>- uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov</li> <li>- poznává slovní druhy neohebné</li> <li>- skloňuje podstatná jména</li> <li>- vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu</li> <li>- rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací</li> <li>- určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy</li> </ul> | <p><b>Mluvnice:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená</li> <li>- stavba slova – kořen, předpona a přípona</li> <li>- předložky</li> <li>- vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z</li> <li>- slovní druhy – ohebné, neohebné</li> <li>- vzory podstatných jmen</li> <li>- infinitiv sloves, určité slovesné tvary</li> <li>- slovesné způsoby</li> <li>- stavba věty</li> </ul> | <p><b>ČLS, HV, AJ, VV</b></p> |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- určuje podmět a přísudek</li> <li>- píše správně i-y v příchestí minulém</li> <li>- ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů</li> <li>- užívá vhodných jazykových prostředků</li> <li>- sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce</li> <li>- dodržuje následnost dějové složky</li> <li>- vypracuje popis rostliny, zvířete, věci</li> <li>- napíše telegram, dopis (včetně adresy), SMS, zprávu</li> <li>- předvede telefonování v různých modelových situacích</li> <li>- čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu</li> <li>- vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti</li> <li>- čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů</li> <li>- dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- podmět a přísudek</li> <li>- shoda podmětu s přísudkem</li> <li>- vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic a jména států – jednoslovná</li> </ul> <p><b>Sloh:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- stylizace a kompozice</li> <li>- osnova, nadpis, členění projevu</li> <li>- vypravování</li> <li>- popis rostlin, zvířat a věcí</li> <li>- formy společenského styku</li> </ul> <p><b>Čtení a literární výchova:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj techniky čtení</li> <li>- čtení textů uměleckých a populárně naučných</li> <li>- tiché čtení s porozuměním</li> <li>- tvořivá práce s literárním textem</li> <li>- práce s dětskou knihou</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjadřuje své pocity z četby</li> <li>- využívá místní knihovnu, vede čtenářský deník</li> <li>- objasní zadané literární pojmy</li> <li>- navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- výběr četby podle osobního zájmu</li> <li>- divadelní a filmová představení</li> <li>- základy literatury</li> <li>- poezie: lyrika, epika, rytmus,</li> <li>- próza: pověst, povídka</li> <li>- rozhovory o knihách, besedy o ilustracích</li> </ul> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## ČESKÝ JAZYK – 5. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- používá český jazyk jako nástroj dorozumívání</li> <li>- určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovtvorné základy, jak byla slova odvozena, dodržuje pravopis – užívá správné koncovky</li> <li>- doplňuje předpony a přípony podle smyslu</li> <li>- používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin</li> <li>- rozlišuje základní význam předpon</li> <li>- používá předložky v praxi</li> <li>- v praxi rozlišuje skupiny bě – bje, vě – vje, pě</li> <br/> <li>- využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních</li> </ul> | <p><b>Mluvnice:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- mateřský jazyk – prostředek dorozumívání</li> <li>- stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova</li> <li>- souhláskové skupiny na styku předpony či přípony a kořene</li> <li>- přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s – ský – ští</li> <li>- zdvojené souhlásky – předpony s, z , vz</li> <li>- předložky s, z</li> <li>- skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně (bje, vje – tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je)</li> <li>- dělení slov na konci řádků</li> <li>- pravopis i-y po obojetných souhláskách (mimo koncovku)</li> <li>- vlastní jména – víceslovné názvy států, jména</li> </ul> | <p><b>ČLS, AJ, VV, HV</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- píše pravopisně správně vlastní jména</li> <li>- rozlišuje a určuje slovní druhy</li> <li>- určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru</li> <li>- rozpozná druhy přídavných jmen</li> <li>- rozezná mluvnické kategorie sloves</li> <li>- používá správné tvary podmiňovacího způsobu</li> <li>- nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledá je v textu</li> <li>- určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice</li> <li>- vyhledá různé podměty</li> <li>- užívá několikanásobných podmětů ve větách</li> <li>- píše správně i-y v koncovkách přičestí minulého</li> <li>- určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí</li> <li>- užívá vhodných spojovacích výrazů</li> <li>- píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči</li> </ul> | <p>národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvarosloví – slovní druhy</li> <li>- mluvnické kategorie podstatných jmen</li> <li>- přídavná jména – jejich druhy a skloňování</li> <li>- slovesa – jejich kategorie</li> <li>- podmiňovací způsob</li> <li>- zájmena – jejich druhy a skloňování</li> <li>- zájmena osobní - skloňování</li> <li>- číslovky - jejich skloňování</li> <li>- skladba – základní a rozvíjející větné členy</li> <li>- podmět vyjádřený a nevyjádřený</li> <li>- podmět několikanásobný</li> <li>- přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem</li> <li>- věta jednoduchá a souvětí</li> <li>- přímá řeč – nepřímá řeč</li> </ul> <p><b>Sloh:</b></p> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění</li> <li>- předvede dovednost vypravovat</li> <li>- popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu</li> <li>- napíše dopis (ve správném sledu jeho částí)</li> <li>- sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu</li> <li>- používá tiskopisy a dokáže je vyplnit</li> <li>- kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z předčteného textu a názory o něm</li> <li>- čte procítěně s prvky uměleckého přednesu</li> <li>- předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy</li> <li>- rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného,</li> <li>- vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma</li> <li>- zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- reprodukce jednoduchých textů</li> <li>- vypravování</li> <li>- popis předmětu, děje, pracovního postupu</li> <li>- dopis</li> <li>- SMS zpráva, e-mail</li> <li>- tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky</li> <li>- vyjadřování v běžných komunikačních situacích</li> </ul><br><p><b>Čtení a literární výchova:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů</li> <li>- výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu</li> <li>- předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka</li> <li>- volná reprodukce přečteného textu</li> <li>- zápis textu, tvorba vlastních textů</li> </ul> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>čtenářský deník</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dramaturgizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky</li> <li>- orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků</li> <li>- navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je</li> <li>- orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet</li> <li>- při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dramaturgizace, scénky</li> <li>- besedy o knihách</li> <li>- divadelní a filmová představení, televizní tvorba</li> <li>- porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury</li> <li>- základy literatury</li> <li>- poezie: lyrika, epika, přenesení významů, přirovnání</li> <li>- próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč</li> </ul> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 5.1.2. ANGLICKÝ JAZYK

### 5.1.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

*Anglický jazyk* je vyučovací předmět, který reprezentuje jeden ze dvou školou nabízených jazyků v rámci oboru *Cizí jazyk*.

Jeho postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

### 5.1.2.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk děti začínají ve 3. ročníku. V 3 hodinové dotaci týdně v každém ročníku. Výuka probíhá zpravidla v učebně vybavené počítači a audiovizuální technikou.

Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání *jako komunikačního prostředku* (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Ve výuce Anglického jazyka se v ZŠ využívají prvky systému „Evropské jazykové portfolio“. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – ***Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní.***

Na I. stupni ZŠ (3.-5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu.

Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové

oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku.

Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využívat i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem.

#### **5.1.2.3.   Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk**

### **KOMPETENCE K UČENÍ**

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání,  
umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.



- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v Anglickém jazyce rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

## **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

podněcovat žáky k tvořivému myšlení,  
logickém uvažování a k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

## **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Učíme žáky „nonverbální komunikaci“.
- Jdeme příkladem sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

## **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu,  
respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

## **KOMPETENCE OBČANSKÉ**

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
  - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
  - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
  - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
  - Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
  - V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
  - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
  - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.

## **KOMPETENCE PRACOVNÍ**

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci,  
 naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie,  
 naučit žáky chránit své zdraví při práci,

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).

Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.

## **KOMPETENCE DIGITÁLNÍ**

Viz dodatek ŠVP

**1. RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

Očekávané výstupy - 1. období (OVO) 3.ročník

žák

- 1.1. vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby*
- 1.2. rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje*
- 1.3. rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova*
- 1.4. pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění*
- 1.5. používá abecední slovník učebnice*

**2. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

Očekávané výstupy - 2. období (OVO) 4.-5.ročník

žák

- 2.1. rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům*
- 2.2. rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci*
- 2.3. čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu*
- 2.4. vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku*
- 2.5. používá dvojazyčný slovník*

### 3. **PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

Očekávané výstupy - 2. období (OVO) 4.-5.ročník

žák

*3.1. sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů*

*3.2. reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace*

*3.3. obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu*

### 4. **INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

Očekávané výstupy - 2. období (OVO) 4.-5.ročník

žák

*4.1. aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci*

Učivo (U)

1.1. **pravidla komunikace v běžných každodenních situacích** - pozdrav, poděkování, představování

1.2. **jednoduchá sdělení** - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost

1.3. **tematické okruhy** - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje

1.4. **slovní zásoba a tvoření slov** - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu

1.5. **základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov** - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

### 5.1.2.5. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk**

#### **ANGLICKÝ JAZYK - 3. ročník**

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                             | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Pozdraví, rozloučí se, představí, osloví osoby, vyjádří souhlas a nesouhlas.</li> <li>- Počítá do dvanácti, určí celé hodiny, udá svůj věk.</li> <li>- Ve formuláři vyplní jméno, bydliště, věk.</li> <li>- Pojmenuje školní potřeby, udá jejich barvu, počet, vyjádří velikost, délku.</li> <li>- Představí členy rodiny, pojmenuje běžné vybavení místnosti.</li> <li>- Vyjmenuje anglickou abecedu, udá svou národnost, hláskuje své jméno.</li> <li>- Pojmenuje hračky, vyjádří jejich polohu předložkami v, na, vedle.</li> <li>- Pojmenuje tradiční vánoční předměty, zazpívá vánoční písně, napíše jednoduché blahopřání.</li> </ul> | <p><b>Učitel:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hallo (Ahoj)</li> <li>- Numbers (Čísla)</li> <li>- At school, colours (Ve škole, barvy)</li> <li>- My family (Moje rodina)</li> <li>- Alphabet (Abeceda)</li> <li>- Toys (Hračky)</li> <li>- At Christmas (o Vánocích)</li> </ul> | <p><b>MA, HV, TV, PV, ČLS</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                             |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Pojmenuje běžné ovoce a zeleninu, používá slovesný tvar máme – máte.</li> <li>- Pojmenuje běžné potraviny a nápoje, vyjádří pocit hladu, žízně, libosti, nelibosti.</li> <li>- Pojmenuje části lidského těla.</li> <li>- Pojmenuje běžné části oblečení.</li> <li>- Pojmenuje místnosti v bytě, vyjádří právě probíhající běžné domácí činnosti.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Fruit and vegetables (Ovoce a zelenina)</li> <li>- Food and drink (Jídlo a pití)</li> <li>- My body (Moje tělo)</li> <li>- Clothes (oblečení)</li> <li>- At home (Doma)</li> </ul> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

# ANGLICKÝ JAZYK - 4. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Pozdraví, představí se, zeptá se na jméno, národnost, věk, říká, jak se daří.</li> <li>- Tvoří množné číslo podst. jmen, popíše předmět – velikost barvu, polohu.</li> <li>- Vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje jména, pracuje se slovníky.</li> <li>- Pozdraví, osloví učitele, určuje předměty ve třídě, reaguje na pokyny učitele.</li> <li>- Představí rodinu, popřeje k narozeninám, posoudí pravdivost tvrzení.</li> <li>- Tvoří množné číslo podst. jmen, vyjádří vlastnictví s have got.</li> <li>- Užívá vazbu there is/are</li> <li>- Hovoří o nemoci, vyjadřuje své pocity</li> <li>- Časuje sloveso to be v obou číslech.</li> <li>- Popíše části těla, svoje oblečení</li> </ul> | <p><b>Učitel:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- My schoolbag, colours, sizes, numbers (Moje školní taška, barvy, velikost, čísla)</li> <li>- The alphabet (Abeceda)</li> <li>- In the classroom (ve třídě)</li> <li>- My family (Moje rodina)</li> <li>- My toys (Moje hračky)</li> <li>- I am ill (Jsem nemocný)</li> <li>- Parts of the body, clothes (Části těla, oblečení)</li> </ul> | <p><b>MA, HV, TV, PV, ČLS</b></p> |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Počítá do dvaceti.</li> <li>- Používá přivlastňovací zájmena (č. jedn.)</li> <li>- Popíše domov, hovoří o domácích činnostech, vyjádří zákaz Don't...</li> <li>- Počítá do 100, vyjadřuje oblibu ovoce a zeleniny, požádá o jídlo a pití.</li> <li>- Hovoří o zábavách dětí v parku, používá přivlastňovací pád, časuje sloveso can, vyjádří své schopnosti a dovednosti.</li> <li>- Popíše některá domácí zvířata, pracuje se slovníkem.</li> <li>- Požádá o konkrétní zboží v obchodě</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- At home (Doma)</li> <li>- Fruit and vegetables</li> <li>- (Ovoce a zelenina)</li> <li>- Food and drink (Jídlo a pití)</li> <li>- In the park (V parku)</li> <li>- Pets (Domácí zvířata)</li> <li>- Nákupy</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

# ANGLICKÝ JAZYK - 5. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Pojmenuje části dne, hlavní jídla, popíše svůj obvyklý den.</li> <li>- Pojmenuje druhy sportu, vyjádří jejich oblibu, hovoří o sport. aktivitách, používá přítomný čas prostý.</li> <li>- Pojmenuje dny v týdnu, názvy budov ve městě, zeptá se na cestu, popíše své bydliště.</li> <li>- Vyjádří právě probíhající činnost.</li> <li>- Požádá o zapůjčení věci, pojmenuje školní předměty.</li> <li>- Popíše postavy, činnost.</li> <li>- Používá přivlastň. zájmena.</li> <li>- Popíše hlavní postavy pohádky, převypráví děj.</li> <li>- Popíše sebe, svou rodinu, své zájmy.</li> <li>- Porovná velikost, stáří a kvalitu škol. potřeb.</li> <li>- Požádá o zapůjčení ...</li> <li>- Používá sloveso I want.</li> </ul> | <p><b>Učitel:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- My day (Můj den)</li> <li>- Sports and games (Sporty a hry)</li> <li>- In the town (Ve městě)</li> <li>- What are they doing? (Co dělají právě teď)</li> <li>- Známa pohádka</li> <li>- Who is who? (Kdo je kdo?)</li> <li>- Are they the same? (Jsou stejné?)</li> </ul> | <p><b><i>MA, HV, TV, PV, ČLS</i></b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Charakterizuje roční období, popíše stav počasí.</li> <li>- Seznámí se a britskými svátky.</li> <li>- Zhodnotí svůj vztah k osobním počítačům, jejich význam.</li> <li>- Popíše činnosti ve škole a ve volném čase.</li> <li>- Popíše vybavení bytu nábytkem, doplňky a domácími přístroji.</li> <li>- Sestaví jednoduchý dopis se všemi náležitostmi,</li> <li>- Omluví se, požádá o ...</li> <li>- Popíše jednoduše místo svého bydliště.</li> <li>- Používá v jednoduchých větách synonyma, antonyma.</li> <li>- Klade jednoduché otázky, odpovídá na ně, dodržuje pořádek slov ve větě.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Weather (Pocasi)</li> <li>- Personal computer (Osobní počítač)</li> <li>- In our flat (V našem bytě)</li> <li>- Pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost, nákupy</li> <li>- Důležité zeměpisné údaje</li> <li>- Věta jednoduchá, tvorba otázky, tvorba záporu, pořádek slov ve větě</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 5.2. **MATEMATIKA**

### 5.2.1. **MATEMATIKA**

#### 5.2.1.1. **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vyučovací předmět *Matematika* je předmět, který by měl být chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě.

V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech, bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

#### 5.2.1.2. **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1.stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: **Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.**

V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou

situaci). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem *proměnná* a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu ***Závislosti, vztahy a práce s daty*** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu.

Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu *funkce*.

V tematickém okruhu ***Geometrie v rovině a v prostoru*** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou ***Nestandardní aplikační úlohy a problémy***, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje na 1. stupni v 1.- 5. ročníku v minimální hodinové dotaci 24 hodin. Výuka Matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů).

### **5.2.1.3. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika**

#### **KOMPETENCE K UČENÍ**

- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání
- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace.
- Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů.
- U žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru matematika rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

#### **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.

- Rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh.
- Při řešení problémových úloh učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

## **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu Matematika, vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení.
- Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu učíme žáky vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.

## **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu
- respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.

- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

## **KOMPETENCE PRACOVNÍ**

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie
- naučit žáky chránit své zdraví při práci,
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

## **KOMPETENCE OBČANSKÉ**

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti
- uplatňující svá a respektující práva druhých,
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.



- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme.
- Vedeme žáky k věcnému řešení problémů.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, příkladně plníme své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

## KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Viz dodatek ŠVP

### 5.2.1.4. Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu (OVO) Matematika

#### 1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

##### Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 1.1. používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*
- 1.2. čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*
- 1.3. užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*
- 1.4. provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*
- 1.5. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*

##### Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

- 1.6. využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení*
- 1.7. provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel*
- 1.8. zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel*

***1.9. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel***

#### **Učivo (U)**

- 1.1. obor přirozených čísel
- 1.2. zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- 1.3. násobilka
- 1.4. vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
- 1.5. písemné algoritmy početních operací

## **2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY**

### **Očekávané výstupy (OVO) - 1. období**

žák

- 2.1. orientuje se v čase, převádí jednotky času v běžných situacích***
- 2.2. opisuje jednoduché závislosti z praktického života***
- 2.3. doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel***

### **Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**

žák

- 2.4. vyhledává, sbírá a třídí data***
- 2.5. čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy***

#### **Učivo (U)**

- 2.1. závislosti a jejich vlastnosti
- 2.2. diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

### 3. **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**

#### Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 3.1. rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*
- 3.2. porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*
- 3.3. rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*

#### Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

- 3.4. narysuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce*
- 3.5. sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- 3.6. sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- 3.7. určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu*
- 3.8. rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*

#### Učivo (U)

- 3.1. **základní útvary v rovině** - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- 3.2. **základní útvary v prostoru** - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- 3.3. délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- 3.4. obvod a obsah obrazce
- 3.5. vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- 3.6. osově souměrné útvary

#### 4. **NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY**

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

*4.1. řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky*

**Učivo (U)**

4.1. slovní úlohy

4.2. číselné a obrázkové řady

4.3. magické čtverce

4.4. prostorová představivost



### 5.2.1.5. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika**

#### **MATEMATIKA – 1. ročník**

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zapíše čísla 0-20, rozliší číslice tiskací a psací</li> <li>- doplní chybějící čísla v řadě</li> <li>- podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně</li> <li>- spočítá prvky daného souboru do 20 (včetně)</li> <li>- vytvoří skupinu s daným počtem prvků</li> <li>- sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20</li> <li>- řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel</li> <li>- řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky</li> <li>- řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu: o x – více (méně) v oboru do 20</li> <li>- porovná přirozená čísla (<math>&gt;</math> <math>&lt;</math> <math>=</math>)</li> <li>- zobrazí číslo na číselné ose</li> </ul> | <p><b>Čísla 0-20</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientace na číselné ose</li> <li>- čtení a psaní čísel</li> <li>- porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno</li> <li>- znaménka <math>&gt;</math> <math>&lt;</math> <math>=</math> <math>+</math> <math>-</math></li> <li>- součet čísel bez přechodu desítky</li> <li>- rozdíl čísel bez přechodu desítky</li> <li>- počítání předmětů v daném souboru</li> <li>- vytvoření souboru s daným počtem prvků</li> <li>- řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel</li> <li>- sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes 10</li> <li>- komutativnost sčítání</li> <li>- řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání</li> <li>- řešení slovních úloh s využitím vztahů o n – více, o n – méně</li> </ul> | <p><b>ČLS, TV, ČJ,</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole</li> <li>- porovná předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší</li> <li>- rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</li> <li>- rozezná krychli, kvádr, válec, kouli</li> <li>- pomocí stavebnice sestrojí jejich modely</li> <li>- uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí</li> </ul> | <p><b>Geometrie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole</li> <li>- menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký</li> <li>- rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</li> <li>- tělesa: krychle, kvádr, válec, koule</li> <li>- skládání obrazců z geometrických tvarů</li> <li>- stavění staveb ze stavebnice</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## MATEMATIKA – 2. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku (8+6, 16-9, ...)</li> <li>- spočítá prvky souboru do 100 (včetně)</li> <li>- vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100</li> <li>- porovná čísla do 100, používá symboly <math>&gt;</math> <math>&lt;</math> <math>=</math></li> <li>- zaokrouhlí dané číslo na desítky</li> <li>- orientuje se na číselné ose</li> <li>- sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku</li> <li>- užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh</li> <li>- řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100</li> <li>- řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 100</li> <li>- řeší slovní úlohy s využitím vztahů:<br/>o x – více, o x – méně, v oboru do 100</li> </ul> | <p style="text-align: center;"><b>Číselný obor 0-100</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100</li> <li>- řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel</li> <li>- zaokrouhlování čísel na desítky</li> <li>- součet a rozdíl čísel</li> <li>- počítání s použitím závorek</li> <li>- sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100</li> <li>- sčítání a odčítání násobků deseti</li> <li>- řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání</li> <li>- počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny</li> </ul> | <p><b>ČLS, TV, ČJ,</b></p> |





|                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- kreslí křivé a rovné čáry</li> <li>- změří délku úsečky (m, dm, cm)</li> <li>- rozezná geometrická tělesa v praxi</li> <li>- sestrojí model krychle, kvádru, koule, válce</li> </ul> | <p><b>Geometrie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s pravítkem</li> <li>- úsečka, rýsování úseček</li> <li>- lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar</li> <li>- jednotky centimetr, decimetr, metr</li> <li>- délka úsečky, měření délky úsečky</li> <li>- označení bodů a úseček</li> <li>-modelování těles užití stavebnic ke stavbám s tělesy</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### MATEMATIKA – 3. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- násobení a dělení v oboru čísel 6, 7, 8, 9, 10</li> <li>- čte a píše trojčíselná čísla</li> <li>- vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádkovém počítadle</li> <li>- zakreslí obraz daného čísla na číselné ose</li> <li>- porovná čísla do 1000 (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864)</li> <li>- používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh</li> <li>- písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu</li> <li>- řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčíselných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíselných čísel, na vztahy <math>o\ x - \text{více}</math>, <math>o\ x - \text{méně}</math>, užívá jednoduché rovnice</li> </ul> | <p style="text-align: center;"><b>Číselný obor 0-1000</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů</li> <li>- číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách</li> <li>- znázornění trojčíselných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčíselných čísel</li> <li>- porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy</li> <li>- řešení úloh na porovnávání trojčíselných čísel</li> <li>- zaokrouhlování čísel na stovky a desítky</li> <li>- rozklad čísla v desítkové soustavě</li> <li>- součet a rozdíl čísel</li> <li>- sestavení jednoduchých rovnic</li> <li>- sčítání a odčítání násobků sta</li> <li>- písemné algoritmy sčítání a odčítání</li> <li>- sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta</li> </ul> | <p><b><i>ČLS, TV, ČJ, AJ</i></b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- užívá spoje všech násobílek malé násobilky</li> <li>- násobí z paměti dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých případech (<math>16 \times 4</math>, <math>2 \times 17</math>)</li> <li>- dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek (<math>15 : 4</math>, <math>51 : 6</math>, <math>40 : 9</math>, <math>87 : 8</math>, ...)</li> <li>- řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojčíferného čísla jednocíferným a dělení dvojčíferného čísla jednocíferným</li> <li>- odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů <math>x</math> – krát více, <math>x</math> – krát méně</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta</li> <li>- písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměrou sčítanců</li> <li>- písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním</li> <li>- řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic</li> <li>- odhad a kontrola výsledku</li> <li>- násobilka, dělení v oboru násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek</li> <li>- násobení a dělení dvojčíferných čísel jednocíferným</li> <li>- dělení se zbytkem</li> <li>- součin, podíl, zbytek</li> <li>- pamětné násobení dvojčíferného čísla jednocíferným mimo obor násobílek</li> <li>- násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel</li> <li>- užití závorek</li> <li>- řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek</li> <li>- určí vzájemnou polohu přímek</li> <li>- změří délku úsečky s přesností na milimetry</li> <li>- sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr</li> <li>- provede odhad délky vzdálenosti</li> <li>- určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran</li> <li>- převede jednotky délky:<br/>km na m<br/>m na dm, cm, mm<br/>dm na cm, mm<br/>cm na mm</li> <li>- pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestrojí modely staveb tvaru kvádru, krychle apod.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišování sudých a lichých čísel</li> </ul> <p><b>Geometrie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky</li> <li>- rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek</li> <li>- vyznačování polopřímek</li> <li>- rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník</li> <li>- strana rovinného obrazce, obvod</li> <li>- kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti</li> <li>- jednotky délky: milimetr, kilometr</li> <li>- měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky</li> <li>- rýsování úsečky dané délky, např. v centimetrech a milimetrech</li> <li>- měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky</li> <li>- výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran</li> <li>- provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností</li> </ul> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |                                                                                   |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | - modelování staveb tvaru kváдру, krychle apod.<br>(užívání stavebnice, krabiček) |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------|--|

### MATEMATIKA – 4. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <b>Žák:</b><br>- počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících<br>- porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\,620 < m < 553\,000$<br>- zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky<br>- rozkládá čísla v desítkové soustavě např.<br>$3757 = 3 \times 1000 + 7 \times 100 + 5 \times 10 + 7 \times 1$<br>- pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. $8400 - 6200$ ,<br>$900\,000 - 740\,000$<br>- písemně sčítá a odčítá (sčítat alespoň tři čísla, odčítat | <b>Číselný obor 0-1 000 000</b><br>- čtení a zápis čísel, číselná osa<br>- zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících<br>- porovnávání čísel do 1000 000, řešení jednoduchých nerovnic<br>- zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky<br>- sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\,700 + 4\,600$ | <b>ČLS, TV, ČJ, AJ</b> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem</li> <li>- písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem</li> <li>- písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu</li> <li>- provádí kontrolu pomocí kalkulačky</li> <li>- řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o <math>x</math> – více (méně), <math>x</math> – krát více (méně)</li> <li>- řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony</li> <li>- zapíše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- vztahy mezi sčítáním a odčítáním</li> <li>- násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením</li> <li>- pamětné násobení a dělení jednociferným číslem</li> <li>- písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu</li> <li>- práce s kalkulačkou, provádění kontroly</li> <li>- písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením</li> <li>- pořadí početních výkonů</li> <li>- slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony, na vztahy o <math>x</math> – více, méně, <math>x</math> – krát více, méně</li> <li>- užívání závorek</li> <li>- římské číslice</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram</li> <li>- názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku</li> <li>- řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku</li> <li>- sečte zlomky se stejným jmenovatelem</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu</li> <li>- celek, část, zlomek</li> <li>- polovina, čtvrtina, pětina, desetina, pomocí obrázků určovat části celku</li> <li>- řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku</li> <li>- vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny</li> <li>- jednoduché případy sčítání zlomků se stejným jmenovatelem</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- určí vzájemnou polohu dvou přímek</li> <li>- sestrojí rovnoběžku s danou přímkou</li> <li>- sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce</li> <li>- narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem</li> <li>- pozná souměrný útvar</li> <li>- nakreslí souměrný útvar</li> <li>- určí osu souměrnosti překládáním</li> <li>- určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě</li> <li>- nakreslí síť kvádru a krychle</li> <li>- vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě</li> </ul> | <p><b>Geometrie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku</li> <li>- kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou</li> <li>- kružnice, kruh střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem</li> <li>- osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary</li> <li>- rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník</li> <li>- souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti</li> <li>- síť kvádru a krychle, modelování kvádru a krychle ze sítě, síť kvádru a krychle rozložením krabíčky</li> <li>- jednotky obsahu: <math>\text{cm}^2</math>, <math>\text{mm}^2</math>, <math>\text{m}^2</math></li> </ul> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |  |  |
|--|--|--|
|  |  |  |
|  |  |  |

### MATEMATIKA – 5. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                             | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose</li> <li>- řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy</li> <li>- zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky</li> </ul> | <p><b>Číselný obor 0-1 000 000 000, desetinná čísla, tabulky, grafy, diagramy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- posloupnost přirozených čísel, číselná osa</li> <li>- zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě</li> <li>- čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose</li> <li>- porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic</li> <li>- zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky</li> </ul> | <p><b>ČLS, TV, ČJ, AJ</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti<br/>(příklady typu <math>6\,300 + 7500\,000</math>, <math>2300\,000 - 6\,000</math>)</li> <li>- písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla</li> <li>- písemně násobí až čtyřciferným činitelem</li> <li>- písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce</li> <li>- řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi</li> <li>- odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost</li> <li>- přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak</li> <li>- doplní řady čísel, tabulky</li> <li>- čte a sestaví sloupkový diagram</li> <li>- sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic</li> <li>- zapíše a přečte desetinné číslo, řádu desetin a setin, zobrazí desetinné číslo na číselné ose</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel</li> <li>- pamětné násobení a dělení přirozených čísel</li> <li>- písemné sčítání tři až čtyř přirozených čísel</li> <li>- písemné odčítání dvou přirozených čísel</li> <li>- písemné násobení až čtyřciferným činitelem</li> <li>- písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem</li> <li>- řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony</li> <li>- odhad a kontrola výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku</li> <li>- užití vlastností početních výkonů<br/>(komutativnost, asociativnost, distributivnost)</li> <li>- římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi</li> <li>- grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu</li> <li>- orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku, zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjádří setinu zlomkem a desetinným číslem</li> <li>- zaokrouhlí desetinné číslo (řádu desetin) na celé číslo</li> <li>- užívá desetinné číslo v praktických situacích</li> <li>- písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- narýsuje obdélník, čtverec</li> <li>- vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce</li> <li>- převádí jednotky obsahu <math>m^2</math>, <math>dm^2</math>, <math>cm^2</math>, <math>mm^2</math></li> <li>- řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kvádru a krychle</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- narýsuje rovnoběžku a kolmici daným bodem</li> <li>- narýsuje pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který</li> </ul> | <p>desetinným číslem, desetina, setina</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjádření setiny: zlomkem a desetinným číslem</li> <li>- zaokrouhlování desetinných čísel na číslo celé</li> <li>- praktické modely desetinných čísel (peníze)</li> <li>- písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin</li> </ul><br><p><b>Geometrie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- konstrukce obdélníku a čtverce</li> <li>- výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce</li> <li>- další jednotky obsahu: a, ha, <math>km^2</math>, <math>mm^2</math></li> <li>- rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem</li> <li>- rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku</li> <li>- výpočet povrchu krychle a kvádru sečtením obsahů jejich podstav a stěn</li> </ul> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                            |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>řadu doplňuje</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice</li> <li>- rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány</li> <li>- řeší slovní úlohy úsudkem a logikou</li> </ul> | <p><b>Nestandardní aplikované úlohy a problémy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní úlohy</li> <li>- číselné a obrázkové řady</li> <li>- magické čtverce</li> <li>- prostorová představivost</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 5.3. INFORMATIKA

### 5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu *Informatika* je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru *Informační a komunikační technologie*.

Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě). Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání již na 1.stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu *Informatika* umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Informační a komunikační technologie* a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

### 5.3.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e-learningovým vzděláváním.

Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady.

Svým vzdělávacím obsahem předmět úzce souvisí s **průřezovým tématem** „*Mediální výchova*“.

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně v 5.ročníku. Výuka probíhá v budově školy v odborné učebně vybavené počítači. Žáci mají k dispozici tiskárnu a zálohovací zařízení (disketa, flash disk, CD a DVD disk).

### **5.3.3. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Informatika**

#### **KOMPETENCE K UČENÍ**

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím.
- Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací).
- Vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů.
- Učíme žáky k práci s chybou.
- Učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru.
- Jdeme příkladem - neustále se dalším vzděláváním seznamujeme s dalšími možnostmi využívání ICT.

## **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“.
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

## **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Vedeme žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení.
  - Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.
  - V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntax.
  - Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě.
  - Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
  - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
  - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s rodiči a širší veřejností.
- Dodržujeme základní typografická pravidla, dbáme na estetický vzhled výstupního materiálu.

## **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu,  
respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých



- Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích.
- Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.
- Jdeme příkladem – vlastní zkušenosti žáků podporujeme a využíváme je při výuce žáků ostatních. Dovedeme se učit od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT.

## **KOMPETENCE OBČANSKÉ**

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP a uplatňujeme individuální přístup k žákům.
- Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.

- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
  - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, zákony o duševním vlastnictví.
- Respektujeme osobnost žáka, jeho práva a záliby. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování.

## **KOMPETENCE PRACOVNÍ**

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci

naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie,

naučit žáky chránit své zdraví při práci,

- Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť.
- Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.
- Jdeme příkladem – písemné informace určené ke zveřejnění vytváříme na počítači. Ve své učitelské profesi v maximální míře využíváme možnosti, které nám poskytují dostupné informační a komunikační technologie.

## **KOMPETENCE DIGITÁLNÍ**

Viz dodatek ŠVP

#### 5.3.4.

### **Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu (OVO) Informační a komunikační technologie**

#### **1. stupeň**

##### **1. ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM**

##### **Očekávané výstupy (OVO) - 1. a 2. období**

žák

*1.1 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie*

*1.2 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady*

*1.3 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím*

##### **Učivo (U)**

1.1 základní pojmy informační činnosti - informace, informační zdroje, informační instituce

1.2 struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení

1.3 operační systémy a jejich základní funkce

1.4 seznámení s formáty souborů (doc, gif)

1.5 multimediální využití počítače

1.6 jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software

1.7 zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

##### **2. VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE**

##### **Očekávané výstupy (OVO) - 1. a 2. období**

žák

*2.1 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty*

*2.2 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích*

*2.3 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení*

## **Učivo (U)**

- 2.1 vývojové trendy informačních technologií
- 2.2 společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)
- 2.3 základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)
- 2.4 metody a nástroje vyhledávání informací
- 2.5 formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy

### **3. ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ**

#### **Očekávané výstupy (OVO) – 1. a 2. období**

žák

#### ***3.1 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru***

## **Učivo (U)**

- 3.1 základní funkce textového a grafického editoru

### 5.3.5. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika**

#### **INFORMATIKA – 4.ročník**

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>Žák:</b><br>- vysvětlí pojmy informatika, informace<br>- uvede příklady informací a zdrojů (klasických a digitálních), z nichž se informace získává<br>- uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje<br>- uvede, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače<br>- popíše počítač, vysvětlí jeho funkce<br>- zapne a správně vypne počítač<br>- pojmenuje přídatná vstupní a výstupní zařízení a uvede, k čemu se využívají<br>- předvede práci s myší<br>- zadá vstupní informace pomocí klávesnice, popíše funkci některých kláves (enter, esc, del shift...)<br><br>- orientuje se v základním uživatelském prostředí | <b>Základy práce s počítače</b><br>- informatika – základní pojmy<br>- bezpečnost práce a rizika, prevence rizik<br>- péče o počítač, závady, poruchy<br><br>- struktura, funkce a popis počítače<br><br>- přídatná zařízení – vstupní, výstupní<br>- klávesnice, funkce kláves, práce s klávesnicí<br>- myš, práce s myší<br>- základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel) | ČLS, ČJ, AJ, HV, VV   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                           |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>operačního systému Windows, pozná a označí základní prvky operačního systému</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- provede základní operace s ikonou (označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření)</li> <li>- předvede práci s okny (zavření, minimalizace, maximalizace)</li> <li>- prakticky předvede základní operace s hlavní nabídkou (označení a otevření hlavní nabídky, pohyb po hlavní nabídce, otevření programu z hlavní nabídky, opuštění hlavní nabídky)</li> <li>- spustí a zavře různé typy výukových programů, předvede práci s těmito programy</li> <li>- otevře jednoduchý grafický program, nakreslí v tomto programu obrázek, obrázek uloží a vytiskne</li> <li>- nakreslí zadaný obrázek za použití kreslicích nástrojů a nástrojů pro kreslení geometrických tvarů</li> <li>- napíše jednoduchý text v textovém editoru, opraví případné chyby</li> <li>- označí blok textu, blok zformátuje</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- operační systém a jeho funkce</li> <li>- základní principy ovládání operačního systému (operace s ikonami, s okny, s hlavní nabídkou)</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vloží do dokumentu obrázek</li> <li>- použije ozdobné prvky (ozdobné písmo a grafiku)</li> <li>- textový dokument uloží a vytiskne</li> <li>- vysvětlí pojem: internet, uvede význam internetu</li> <li>- uvede příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít</li> <li>- uvede na příkladech, jak se informace (a její společenský tok) v průběhu historie mění</li> <li>- předvede práci s internetovým prohlížečem</li> <li>- otevře stránky pomocí hypertextu</li> <li>- napíše do adresového řádku internetového prohlížeče danou adresu a stránku otevře</li> <li>- vyhledá požadovanou informaci s pomocí učitele</li> <li>- s pomocí učitele založí svoji e-mailovou adresu</li> <li>- předvede komunikaci pomocí chatu, e-mailu, telefonu (mobilního telefonu – volání, SMS, apod.)</li> </ul> | <p><b>Zpracování a využití informací</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- výukové programy, práce s výukovými programy</li> <li>- grafický editor</li> <li>- textový editor</li> <li>- základy psaní a editace textu</li> <li>- označování bloků</li> <li>- formátování textu</li> <li>- vkládání obrázků</li> <li>- grafické prvky (ozdobné písmo, obrázky, symboly, kliparty aj.)</li> <li>- tisk a úpravy před tiskem</li> </ul> <p><b>Vyhledávání informací a komunikace</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- internet jako zdroj informací</li> <li>- společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)</li> <li>- vývojové trendy informačních technologií (historie a budoucnost)</li> <li>- základy práce s internetovým prohlížečem</li> <li>- vyhledávání informací na internetu</li> <li>- základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## INFORMATIKA – 5.ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>Žák:</b><br>- vysvětlí pojmy informatika, informace<br>- uvede příklady informací a zdrojů<br>(klasických a digitálních), z nichž se informace získává<br>- uvede základní pravidla bezpečnosti práce<br>s počítačem, aktivně je dodržuje<br>- uvede, jak postupovat, či na koho se obrátit<br>v případě závady počítače<br>- popíše počítač, vysvětlí jeho funkce<br>- zapne a správně vypne počítač<br>- pojmenuje přídatná vstupní a výstupní zařízení a<br>uvede, k čemu se využívají<br>- předvede práci s myší<br>- zadá vstupní informace pomocí klávesnice,<br>popíše funkci některých kláves (enter, esc, del shift...)<br><br>- orientuje se v základním uživatelském prostředí<br>operačního systému Windows, pozná a označí základní | <b>Základy práce s počítače</b><br>- informatika – základní pojmy<br>- bezpečnost práce a rizika, prevence rizik<br>- péče o počítač, závady, poruchy<br><br>- struktura, funkce a popis počítače<br><br>- přídatná zařízení – vstupní, výstupní<br>- klávesnice, funkce kláves, práce s klávesnicí<br>- myš, práce s myší<br>- základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory,<br>hlavní nabídka, plocha, hlavní panel)<br><br>- operační systém a jeho funkce | ČLS, ČJ, AJ, HV, VV   |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                               |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>prvky operačního systému</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- provede základní operace s ikonou (označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření)</li> <li>- předvede práci s okny (zavření, minimalizace, maximalizace)</li> <li>- prakticky předvede základní operace s hlavní nabídkou (označení a otevření hlavní nabídky, pohyb po hlavní nabídce, otevření programu z hlavní nabídky, opuštění hlavní nabídky)</li> <li>- spustí a zavře různé typy výukových programů, předvede práci s těmito programy</li> <li>- otevře jednoduchý grafický program, nakreslí v tomto programu obrázek, obrázek uloží a vytiskne</li> <li>- nakreslí zadaný obrázek za použití kreslících nástrojů a nástrojů pro kreslení geometrických tvarů</li> <li>- napíše jednoduchý text v textovém editoru, opraví případné chyby</li> <li>- označí blok textu, blok zformátuje</li> <li>- vloží do dokumentu obrázek</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní principy ovládání operačního systému (operace s ikonami, s okny, s hlavní nabídkou)</li> </ul> <p><b>Zpracování a využití informací</b></p> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- použije ozdobné prvky (ozdobné písmo a grafiku)</li> <li>- textový dokument uloží a vytiskne</li> <li>- vysvětlí pojem: internet, uvede význam internetu</li> <li>- uvede příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít</li> <li>- uvede na příkladech, jak se informace (a její společenský tok) v průběhu historie mění</li> <li>- předvede práci s internetovým prohlížečem</li> <li>- otevře stránky pomocí hypertextu</li> <li>- napíše do adresového řádku internetového prohlížeče danou adresu a stránku otevře</li> <li>- vyhledá požadovanou informaci s pomocí učitele</li> <li>- s pomocí učitele založí svoji e-mailovou adresu</li> <li>- předvede komunikaci pomocí chatu, e-mailu, telefonu (mobilního telefonu – volání, SMS,apod.)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- výukové programy, práce s výukovými programy</li> <li>- grafický editor</li> <li>- textový editor</li> <li>- základy psaní a editace textu</li> <li>- označování bloků</li> <li>- formátování textu</li> <li>- vkládání obrázků</li> <li>- grafické prvky (ozdobné písmo, obrázky, symboly, kliparty aj.)</li> <li>- tisk a úpravy před tiskem</li> </ul> <p><b>Vyhledávání informací a komunikace</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- internet jako zdroj informací</li> <li>- společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)</li> <li>- vývojové trendy informačních technologií (historie a budoucnost)</li> <li>- základy práce s internetovým prohlížečem</li> <li>- vyhledávání informací na internetu</li> <li>- základní způsoby komunikace(e-mail, chat,telefonování)</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

### 5.4.1. ČLOVĚK A JEHO SVĚT - SPOLEČNOST

#### 5.4.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVPZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků

#### 5.4.1.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Člověk a jeho svět* je členěn do pěti tematických okruhů: **Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.** Tyto okruhy tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem

probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že

pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět se vyučuje v 1. a 2. ročníku ve 2 hodinové a ve 3. ročníku v 3 hodinové týdenní dotaci (celkem 7 hodin). Část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit.

#### **5.4.1.3. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět**

##### **KOMPETENCE K UČENÍ**

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání,  
umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

##### **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování.
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.

- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

## **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.

Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

## **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i

odpovědnost ostatních. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

## **KOMPETENCE OBČANSKÉ**

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,

- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,

- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- V žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec.

- Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví.

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.

- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.

- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.

Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.

Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

## **KOMPETENCE PRACOVNÍ**

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci,

naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie,

naučit žáky chránit své zdraví při práci,

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce.

- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.

- Učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých.

- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

## KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Viz dodatek ŠVP

### 5.4.1.4. Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu (OVO) Člověk a jeho svět

#### 1. **MÍSTO, KDE ŽIJEME**

##### Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 1.1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- 1.2. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*
- 1.3. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost*

##### Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

- 1.4. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*
- 1.5. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- 1.6. rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli*
- 1.7. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického*
- 1.8. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*



***1.9. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam***

**Učivo (U)**

- 1.1. **domov** - prostředí domova, orientace v místě bydliště
- 1.2. **škola** - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy
- 1.3. **obec (město), místní krajina** - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- 1.4. **okolní krajina (místní oblast, region)** - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- 1.5. **regiony ČR** - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- 1.6. **naše vlast** - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- 1.7. **Evropa a svět** - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.8. **mapy obecně zeměpisné a tematické** - obsah, grafika, vysvětlivky

***2. LIDÉ KOLEM NÁS***

**Očekávané výstupy (OVO) - 1. období**

žák

- 2.1. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi***
- 2.2. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností***
- 2.3. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům***

**Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**

žák

- 2.4. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)***

*2.5. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky*

*2.6. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy*

*2.7. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)*

## **Učivo (U)**

2.1. **rodina** - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání

2.2. **soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“

2.3. **chování lidí** - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie

2.4. **právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot

2.5. **vlastnictví** - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze

2.6. **kultura** - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura

2.7. **základní globální problémy** - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

## **3. LIDÉ A ČAS**

### **Očekávané výstupy (OVO) - 1. období**

žák

*3.1. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti*

*a budoucnosti*

*3.2. pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije*

*3.3. uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

#### **Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**

žák

*3.4. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*

*3.5. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek*

*3.6. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik*

*3.7. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*

*3.8. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů*

#### **Učivo (U)**

**3.1. orientace v čase a časový řád** - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období

**3.2. současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

**3.3. regionální památky** - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

**3.4. báje, mýty, pověsti** - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

#### **4. ROZMANITOST PŘÍRODY**

##### **Očekávané výstupy (OVO) - 1. období**

žák

*4.1. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*

*4.2. rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*

*4.3. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

##### **Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**

žák

*4.4. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*

*4.5. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*

*4.6. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí*

*4.7. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*

*4.8. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*

*4.9. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

## Učivo (U)

- 4.1. **látky a jejich vlastnosti** - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 4.2. **voda a vzduch** - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 4.3. **nerosty a horniny, půda** - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 4.4. **Vesmír a Země** - sluneční soustava, den a noc, roční období
- 4.5. **rostliny, houby, živočichové** - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 4.6. **životní podmínky** - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 4.7. **rovnováha v přírodě** - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- 4.8. **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

## 5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

### Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 5.1. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- 5.2. dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- 5.3. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě*
- 5.4. uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu*
- 5.5. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

## Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

*5.6. využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých*

*orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života*

*5.7. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*

*5.8. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*

*5.9. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*

*5.10. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*

*5.11. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*

*5.12. ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

*5.13. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku*

## Učivo (U)

5.1. **lidské tělo** - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince

5.2. **partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy** - rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)

5.3. **péče o zdraví, zdravá výživa** - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy

5.4. **návykové látky a zdraví** - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače

5.5. **osobní bezpečí** - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci

5.6. **situace hromadného ohrožení**

#### 5.4.1.5. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět**

### **ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 1. ROČNÍK**

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>Žák:</b><br>- popíše bezpečnou cestu do školy<br>- rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci<br>modeluje<br>- rozpozná svoji školu a spolužáky<br>- určí svoje pracovní místo<br>- uvede svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště<br>- pozná blízké okolí obce<br>- pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli<br>- vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí<br>- rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině<br>- uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim<br>toleranci<br>- modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně, v<br>dopravním prostředku, kině | <b>Místo, kde žijeme</b><br>- domov – prostředí domova<br>- orientace v místě bydliště<br>- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy<br>- bezpečnost v dopravním provozu – cesta do školy<br>- regionální památky<br><br><b>Lidé kolem nás</b><br>- rodina - postavení jedince v rodině, role členů<br>- blízké příbuzenské vztahy<br>- mezigenerační vztahy<br>- chování lidí – vlastnosti lidí<br>- pravidla slušného chování | <b>ČJ, MA, VV, PV</b> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti</li> <li>- uvede svůj režim dne s časovými údaji</li> <li>- charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny</li> <li>- uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích</li> <li>- roztrídí některé přírodniny podle nápadných znaků</li> <li>- uvede příklady dětských her, objasní význam hry</li> <li>- popíše základní stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav</li> <li>- uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života</li> <li>- vysvětlí pojmy: zdraví, nemoc, úraz</li> <li>- na příkladech uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům, zneužívání své osoby</li> <li>- v modelových příkladech předvede první pomoc a uvede způsoby léčby běžných onemocnění</li> </ul> | <p><b>Lidé a čas</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientace v čase – měsíce, dny, celé hodiny</li> <li>- určování času, kalendář</li> <li>- režim dne</li> <li>- roční doby</li> </ul> <p><b>Rozmanitosti přírody</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- den a noc</li> <li>- změny v přírodě v ročních obdobích</li> </ul> <p><b>Člověk a jeho zdraví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidské tělo – základní stavba a funkce</li> <li>- péče o zdraví – pitný a pohybový režim, zdravá strava, nemoc, osobní hygiena</li> <li>- osobní bezpečí – ochrana proti zneužívání</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



## ČLOVĚK A JEHO SVĚT – 2. ROČNÍK

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje správné dopravní návyky chodce</li> <li>- rozliší různé dopravní prostředky</li> <li>- zapíše adresu domů, adresu školy</li> <br/> <li>- popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</li> <li>- uvede a popíše povolání rodičů</li> <li>- zapíše datum narození</li> <li>- vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti,</li> <li>- vysvětlí potřebu různosti lidí a jejich povolání pro společnost</li> <li>- v modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině</li> <li>- objasní termíny: ohleduplnost, kamarádství</li> <li>- uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků</li> </ul> | <p><b>Místo, kde žijeme</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientace v místě bydliště a okolí školy</li> <li>- cesta na určené místo, dopravní značení</li> <br/> <li><b>Lidé kolem nás</b></li> <li>- život a funkce rodiny</li> <li>- práce fyzická a duševní, zaměstnání</li> <li>- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným</li> <li>- obchod a firmy</li> <li>- chování lidí – principy demokracie</li> </ul> | <p><b>ČJ, MA, VV, PV</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v čase – na příkladech porovná minulost a současnost</li> <li>- rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty</li> <li>- stanoví denní režim vhodný pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity</li> <li>- uvede významné kulturní a historické památky a události regionu, interpretuje některé pověsti spjaté s místem, kde žije</li> <li>- uvede příklady zvyků a práce lidí, soužití lidí</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě</li> <li>- popíše ohleduplné chování k přírodě</li> <li>- pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata,</li> <li>- rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce</li> <li>- navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě za nepříznivých situací</li> </ul> | <p><b>Lidé a čas</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- současnost a minulost v našem životě</li> <li>- orientace v čase a v kalendáři</li> <li>- orientace v denním režimu</li> <li>- proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života</li> <li>- státní svátky a významné dny</li> </ul> <p><b>Rozmanitosti přírody</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- roční období a změny v přírodě</li> <li>- ochrana přírody – odpovědnost lidí</li> <li>- domácí zvířata a jejich mláďata</li> <li>- pokojové rostliny, zelenina a ovoce</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí péči o sluch a zrak, vysvětlí rozdíly předškolního, školního a dospělého věku</li> <li>- popíše prevenci nemocí a úrazů</li> <li>- předvede ošetření drobného poranění</li> <li>- uvede příklady správného chování chodce a cyklisty</li> <li>- uvede, jak se chovat v situaci obecného ohrožení</li> </ul> | <p><b>Člověk a jeho zdraví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidské tělo - funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince</li> <li>- péče o zdraví – drobné úrazy a poranění, první pomoc</li> <li>- osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 3. ROČNÍK

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- začlení svou obec do příslušného kraje</li> <li>- popíše změny v nejbližším okolí, v místě, kde žije</li> <li>- vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo</li> <li>- doporučí spolužákům vhodná místa pro volný čas, kulturu, služby, sport</li> <li>- ukáže přírodní a umělé prvky v okolní krajině</li> <li>- vyjádří různými způsoby estetickou hodnotu a rozmanitost přírody</li> <li>- uvede příklady a možnosti využití různých dopravních prostředků v nejbližším regionu a zdůvodní jejich přednosti</li> <li>- uvede základní vlastnosti látek</li> <li>- uvede příklady změn látek (hmotnost, teplo,objem)</li> <li>- na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro</li> </ul> | <p><b>Místo, kde žijeme</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientace v místě bydliště a okolní krajině</li> <li>- cesta z domova do školy</li> <li>- obec, místní krajina – její části, poloha v krajině</li> <li>- minulost a současnost obce</li> <li>- význačné budovy</li> <li>- dopravní síť</li> </ul> <p><b>Rozmanitosti přírody</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- látky a jejich vlastnosti – změny skupenství látek, vlastnosti látek</li> </ul> | <p><b>ČJ, MA, VV, PV, AJ</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede příklady využití hornin a nerostů v regionu</li> <li>- rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin</li> <li>- vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny, najde tyto rostliny v okolí školy</li> <li>- rozliší hospodářská a domácí zvířata</li> <li>- uvede živočichy a rostliny žijící ve svém okolí</li> <li>- uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů</li> <li>- zdůvodní význam správného držení těla</li> <li>- navrhne správné pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma</li> <li>- popíše správnou volbu oblečení a obuvi pro různé modelové situace</li> <li>- vysvětlí význam péče o zdraví, otužování</li> <li>- sestaví svůj režim dne</li> <li>- uvede zásady správného chování při styku s cizími osobami v různých modelových situacích</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- životní podmínky - voda a vzduch - vlastnosti</li> <li>- půda – význam, složení</li> <li>- některé hospodářsky významné horniny a nerosty</li> <li>- rostliny, houby, živočichové – výskyt v regionu, význam v přírodě a pro člověka</li> <li>- ochrana životního prostředí – likvidace odpadů</li> </ul> <p><b>Člověk a jeho zdraví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce</li> <li>- péče o zdraví – intimní a duševní hygiena, denní režim</li> <li>- osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 5.4.2. ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PŘÍRODOVĚDA

### 5.4.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Člověk a jeho svět - Přírodověda* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV.

Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

### 5.4.2.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Přírodověda* navazuje organicky na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předměty *Přírodopis*, *Fyzika* a *Chemie* ve vyšších ročnících základní školy.

Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: **Rozmanitost přírody** a **Člověk a jeho zdraví**.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován v 1 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a v 2. hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku (celkem 3 hodiny).

Výuka probíhá v kmenových třídách, část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

#### **5.4.2.3. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět - Přírodověda**

##### **KOMPETENCE K UČENÍ**

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání,  
umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět.
- Vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě člověka prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech, výukových počítačových programech (zejména informace o vesmíru aj.).

- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

## **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

podněcovat žáky

- k tvořivému myšlení
- k logickému uvažování
- k řešení problémů

- Učíme žáky řešit problémové situace porovnáním s veřejně dostupnými zdroji, současně žáky učíme zaujímat k nim kritický postoj.

- Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací.

- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

## **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

vést žáky

- k otevřené, k všestranné a účinné komunikaci

- Podporujeme různé formy komunikace s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, aj.

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.

- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti.

- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

## **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat,
- pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých



- Učíme žáky pracovat v týmu, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

## **KOMPETENCE OBČANSKÉ**

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví i k ochraně zdraví jejich kamarádů, členů rodiny apod.
- Učíme žáky základům tolerance a vzájemného soužití.
- Vedeme žáky k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a k aktivní obraně proti nežádoucím vlivům z různých sfér společnosti, které nabádají k nesprávnému netolerovatelnému, nelegálnímu či konzumnímu) způsobu života.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

## **KOMPETENCE PRACOVNÍ**

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie,
- naučit žáky chránit své zdraví při práci,

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi, významnými pro udržení vhodných životních podmínek života na naší planetě.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

## KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Viz dodatek ŠVP

### 5.4.2.4. Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu (OVO) Člověk a jeho svět

#### 1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

##### Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

*1.1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*

*1.2. začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí a v obci*

*1.3. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost*

##### Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

*1.4. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*

*1.5. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*

*1.6. rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli*

*1.7. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického*

*1.8. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*

*1.9. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*

## **Učivo (U)**

1.1. **domov** - prostředí domova, orientace v místě bydliště

1.2. **škola** - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy

1.3. **obec, místní krajina** - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť

1.4. **okolní krajina (místní oblast, region)** - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

1.5. **regiony ČR** - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod

1.6. **naše vlast** - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly

1.7. **Evropa a svět** - kontinenty, evropské státy, EU, cestování

1.8. **mapy obecně zeměpisné a tematické** - obsah, grafika, vysvětlivky

## 2. **LIDÉ KOLEM NÁS**

### Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 2.1. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi*
- 2.2. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*
- 2.3. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*

### Očekávané výstupy (OVO) – 2.období

žák

- 2.4. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)*
- 2.5. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky*
- 2.6. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy*
- 2.7. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)*

### Učivo

- 2.1. **rodina** - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2.2. **soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“

- 2.3. **chování lidí** - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
- 2.4. **právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- 2.5. **vlastnictví** - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze
- 2.6. **kultura** - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.7. **základní globální problémy** - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

### 3. **LIDÉ A ČAS**

#### Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 3.1. *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- 3.2. *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije*
- 3.3. *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

#### Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

- 3.4. *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
- 3.5. *využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek*
- 3.6. *rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik*
- 3.7. *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*
- 3.8. *objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů*

## Učivo (U)

- 3.1. **orientace v čase a časový řád** - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období
- 3.2. **současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- 3.3. **regionální památky** - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- 3.4. **báje, mýty, pověsti** - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

## 04. **ROZMANITOST PŘÍRODY**

### Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 4.1. *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- 4.2. *roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*
- 4.3. *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

### Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 4.4. *objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*
- 4.5. *vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*
- 4.6. *zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí*

- 4.7. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy**
- 4.8. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat**
- 4.9. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu**

## **Učivo (U)**

- 4.1. látky a jejich vlastnosti** - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 4.2. voda a vzduch** - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 4.3. nerosty a horniny, půda** - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 4.4. Vesmír a Země** - sluneční soustava, den a noc, roční období
- 4.5. rostliny, houby, živočichové** - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 4.6. životní podmínky** - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 4.7. rovnováha v přírodě** - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- 4.8. ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

## **5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**

### **Očekávané výstupy (OVO) – 1. období**

**žák**

*5.1. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*

*5.2. dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*

*5.3. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě*

*5.4. uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu*

*5.5. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

### **Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**

**žák**

*5.6. využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života*

*5.7. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*

*5.8. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*

*5.9. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*

*5.10. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*

*5.11. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*

*5.12. ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

*5.13. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku*



## **Učivo**

- 5.1. **lidské tělo** - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.2. **partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy** - rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)
- 5.3. **péče o zdraví, zdravá výživa** - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy
- 5.4. **návykové látky a zdraví** - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače
- 5.5. **osobní bezpečí** - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci
- 5.6. **situace hromadného ohrožení**

#### 5.4.2.4. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět - Přírodověda

### ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PŘÍRODOVĚDA - 4. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| <b>Žák:</b><br>- vysvětlí pojmy: živá příroda, neživá příroda; uvede příklady zástupců, objasní vzájemnou propojenost<br>- objasní princip rovnováhy přírody<br>- roztřídí dané látky pomocí smyslů a měřením<br>- určí, které látky nelze zkoumat některými smysly, tvrzení zdůvodní<br>- uvede souvislosti mezi vzhledem krajiny, kvalitou životního prostředí a činností člověka<br>- rozliší vybrané horniny a nerosty<br>- vysvětlí pojem: zvětrávání; uvede příklady zvětrávání a vyjmenuje faktory, které zvětrávání způsobují<br>- uvede, jak vzniká půda a jaký má půda význam pro život na Zemi<br>- na konkrétních příkladech uvede vzájemné vztahy živých organismů a neživé přírody | <b>Rozmanitost přírody</b><br>- neživá příroda<br>- látky a jejich vlastnosti – třídění látek<br>- změny látek a skupenství<br>- porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek<br>- voda a vzduch – význam pro přírodu a člověka, koloběh vody v přírodě<br><br>- nerosty a horniny, vznik půdy a její význam | <b>ČJ, MA, VV, PV, AJ</b> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- roztrídí živočichy na bezobratlé a obratlovce, uvede zástupce</li> <li>- porovná základní projevy života konkrétních živých organismů</li> <li>- uvede znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla konkrétních rostlin a živočichů.</li> <li>- s pomocí jednoduchých klíčů, atlasů a vhodných odborných publikací zařadí konkrétní živočichy do známých skupin</li> <li>- uvede zástupce různých přírodních společenstev ve vybraných lokalitách regionů</li> <li>- uvede příklady vzájemných vztahů mezi organismy</li> <li>- uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku (porovná jednotlivé živé organismy)</li> <li>- zhodnotí dopad některých konkrétních činností člověka</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- živá příroda – třídění rostlin, hub, živočichů</li> <li>- podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost, slunce, voda, půda, vzduch</li> <li>- životní podmínky rostlin</li> <li>- rostliny a jejich orgány (stonek, list, květ)</li> <li>- výživa rostlin</li> <li>- živočichové a stavba jejich těla</li> <li>- stopy zvířat</li> <li>- přírodní společenstva – les, voda a bažiny, pole a zahrady, suchá stanoviště</li> <li>- přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku</li> <li>- vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů</li> </ul> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                     |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>na přírodu, rozliší, které z nich mohou prostředí a zdraví člověka podporovat, a které poškozovat</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- provede pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</li> <li>- zhodnotí příčiny, důsledky (příp. odpovědnost lidí) u konkrétních vybraných živelných pohrom a ekologických katastrof; uvede základní zásady chování a jednání v těchto situacích, na konkrétních příkladech popíše činnost jednotlivých složek IZS</li> <li>- provede vybrané praktické činnosti v terénu: založí sbírku přírodnin, vypěstuje rostliny, založí herbář, provede pozorování a jeho záznam apod.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam lesů pro člověka</li> <li>- ochrana přírody, likvidace odpadů</li> <li>- význam zemědělství pro člověka</li> <li>- živelné pohromy a přírodní katastrofy</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PŘÍRODOVĚDA - 5. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi</li> <li>- popíše postavení Země ve vesmíru</li> <li>- objasní střídání dne a noci, ročních období</li> <li>- charakterizuje Měsíc a jeho fáze, vyhledá v kalendáři symboly fází Měsíce a uvede (odhadne) význam těchto symbolů</li> <li>- ve skupině se spolužáky znázorní pomocí globusu a jiných vhodných pomůcek pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce</li> <li>- vyhledá v encyklopediích a stručně popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka</li> </ul> | <p><b>Rozmanitost přírody - Země a vesmír</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Slunce a sluneční soustava</li> <li>- vesmírná tělesa – hvězdy, přirozené družice, planety, komety, meteory, meteority</li> <li>- Měsíc a jeho fáze</li> <li>- Země ve vesmíru - pohyby Země</li> <li>- gravitační síla</li> <li>- střídání dne a noci, roční období</li> <li>- práce s globusem</li> </ul> <p><b>Člověk a jeho zdraví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- stavba lidského těla</li> <li>- funkce některých orgánů a orgánových soustav</li> </ul> | <p>ČJ, MA, VV, PV, AJ, INF</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše vznik a vývoj jedince, jednotlivé etapy lidského života</li> <li>- na konkrétních příkladech zdůvodní význam ohleduplného chování k druhému pohlaví</li> <li>- objasní význam osobní a intimní hygieny, denního režimu</li> <li>- sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy</li> <li>- uvede příklady stresových situací, navrhne, jak stresu čelit a předcházet</li> <li>- sestaví svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života, zohlední v něm oprávněné požadavky blízkých</li> <li>- uvede příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů</li> <li>- na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</li> <li>- posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života</li> <li>- uvede, (na modelových situacích předvede), jak bude</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou</li> <li>- základy lidské reprodukce</li> <li>- vývoj jedince</li> <li>- základy sexuální výchovy</li> <li>- partnerství a rodičovství</li> <li>- intimní a duševní hygiena</li> <li>- péče o zdraví, správná výživa</li> <li>- sociálně patologické jevy</li> <li>- návykové látky</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                          |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>postupovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání, přírodní a ekologické katastrofy, teroristický útok apod.)</p> <p>- na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 156, 112)</p> <p>- pojmenuje správně základní části lidského těla</p> <p>- vysvětlí, proč (jak) se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.)</p> <p>- vysvětlí pojmy: HIV, AIDS</p> | <p>- bezpečné chování v rizikovém prostředí</p> <p>- situace hromadného ohrožení</p> <p>- první pomoc</p> <p>- části lidského těla</p> <p>- HIV/AIDS</p> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### 5.4.3. ČLOVĚK A JEHO SVĚT - VLASTIVĚDA

#### 5.4.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Člověk a jeho svět - Vlastivěda* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV.

V návaznosti na vyučovací předmět *Člověk a jeho svět* přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje.

Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi a ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa.

Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie).

#### 5.4.3.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Člověk a jeho svět - Vlastivěda* vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů *Dějepis, Zeměpis a Občanská a rodinná výchova* ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů: **Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás a Lidé a čas**. Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojuje.



V tematickém okruhu ***Místo, kde žijeme*** se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu ***Lidé kolem nás*** žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu ***Lidé a čas*** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedních zemích.

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje v 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. a 5. ročníku (celkem 4 hodiny).

Výuka probíhá převážně ve třídách, část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.).

Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.).

#### **5.4.3.3. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět - Vlastivěda**

#### **KOMPETENCE K UČENÍ**

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání,

umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

### **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

podněcovat žáky k tvořivému myšlení,  
logickému uvažování a k řešení problémů

- Na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problémů
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

### **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Podporujeme různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.).  
Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.  
Vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům.  
Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.  
Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.

Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

### **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Učíme žáky chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

### **KOMPETENCE OBČANSKÉ**

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
  - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
  - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- 
- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
  - Učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití.
  - Vedeme žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence "evropanství".
  - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.

Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

### **KOMPETENCE PRACOVNÍ**

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci,  
naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie,  
naučit žáky chránit své zdraví při práci

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi a s jejich možnostmi budoucího pracovního uplatnění v rámci Evropské unie. Ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

### **KOMPETENCE DIGITÁLNÍ**

Viz dodatek ŠVP

#### **5.4.3.4. Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu (OVO) Člověk a jeho svět**

##### **1. MÍSTO, KDE ŽIJEME**

##### **Očekávané výstupy (OVO) - 1. období**

žák

*1.1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*

*1.2. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*

*1.3. rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost*

**Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**

žák

*1.4. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*

*1.5. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*

*1.6. rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli*

*1.7. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického*

*1.8. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*

*1.9. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*

**Učivo (U)**

1.1. **domov** - prostředí domova, orientace v místě bydliště

1.2. **škola** - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy

1.3. **obec (město), místní krajina** - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť

1.4. **okolní krajina (místní oblast, region)** - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

1.5. **regiony ČR** - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod

1.6. **naše vlast** - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly

1.7. **Evropa a svět** - kontinenty, evropské státy, EU, cestování

1.8. **mapy obecně zeměpisné a tematické** - obsah, grafika, vysvětlivky

## 2. **LIDÉ KOLEM NÁS**

### Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

*2.1. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi*

*2.2. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*

*2.3. projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*

### Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

*2.4. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)*

*2.5. rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky*

*2.6. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy*

*2.7. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)*

### Učivo (U)

2.1. **rodina** - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání

- 2.2. **soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- 2.3. **chování lidí** - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
- 2.4. **právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- 2.5. **vlastnictví** - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze
- 2.6. **kultura** - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.7. **základní globální problémy** - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

### 3. **LIDÉ A ČAS**

#### Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 3.1. *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- 3.2. *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije*
- 3.3. *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

#### Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

- 3.4. *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*
- 3.5. *využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek*
- 3.6. *rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik*

*3.7. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*

*3.8. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů*

## **Učivo (U)**

3.1. **orientace v čase a časový řád** - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období

3.2. **současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

3.3. **regionální památky** - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

3.4. **báje, mýty, pověsti** - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

## **4. ROZMANITOST PŘÍRODY**

### **Očekávané výstupy (OVO) - 1. období**

žák

*4.1. pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*

*4.2. rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*

*4.3. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

### **Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**

žák

*4.4. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*

*4.5. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi, jako součásti vesmíru, souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*



**4.6. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí**

**4.7. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy**

**4.8. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat**

**4.9. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu**

## **Učivo (U)**

**4.1. látky a jejich vlastnosti** - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek

**4.2. voda a vzduch** - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život

**4.3. nerosty a horniny, půda** - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam

**4.4. Vesmír a Země** - sluneční soustava, den a noc, roční období

**4.5. rostliny, houby, živočichové** - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

**4.6. životní podmínky** - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí

**4.7. rovnováha v přírodě** - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

**4.8. ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

## 5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

### Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 5.1. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- 5.2. dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- 5.3. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě*
- 5.4. uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu*
- 5.5. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

### Očekávané výstupy (OVO) – 2.období

žák

- 5.6. využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- 5.7. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- 5.8. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
- 5.9. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*
- 5.10. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- 5.11. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*
- 5.12. ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

5.13. uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

## **Učivo (U)**

5.1. **lidské tělo** - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince

5.2. **partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy** - rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu)

5.3. **péče o zdraví, zdravá výživa** - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy

5.4. **návykové látky a zdraví** - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače

5.5. **osobní bezpečí** - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci

5.6. **situace hromadného ohrožení**

#### 5.4.3.5. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět - Vlastivěda**

### **ČLOVĚK A JEHO SVĚT - VLASTIVĚDA - 4. ročník**

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                               | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</li> <li>- uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu</li> <li>- určí světové strany v přírodě a podle mapy</li> <li>- rozliší náčrt, plán a základními typy map, vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí smluvní značky</li> <li>- popíše polohu ČR v Evropě</li> <li>- předvede dovednost práce s mapou, ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států.</li> <li>- uvede základní informace o podnebí ČR a základních podnebních pásmech</li> <li>- vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR</li> </ul> | <p><b>Místo, kde žijeme</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- místní oblast, region – zdroje, výroba, služby</li> <li>- orientační body a linie</li> <li>- světové strany</li> <li>- grafické znázornění povrchu – mapy, plány</li> <li>- poloha a povrch ČR</li> </ul> | <p><b>ČJ, MA, VV, PV, AJ, HV</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR</li> <li>- uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</li> <li>- vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického</li> <li>- charakterizuje státoprávní uspořádání ČR</li> <li>- se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestaví žákovskou samosprávu, ve skupině se spolužáky sestaví základní pravidla soužití ve škole,</li> <li>- uvede příklady, čím se lidé liší a jak lze těchto odlišností využít ve prospěch celé společnosti</li> <li>- uvede základní lidská práva a práva dítěte</li> <li>- uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází porušování lidských práv a demokratických principů</li> <li>- vysvětlí pojem „kultura“; na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury; uvede konkrétní příklady kulturních institucí</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvláštnosti krajů a oblastí ČR</li> <li>- státní zřízení a politický systém v ČR</li> <li>- státní správa a samospráva</li> <li>- státní symboly</li> </ul> <p><b>Lidé kolem nás</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- žákovská samospráva jako modelová situace</li> <li>- základní lidská práva a práva dítěte</li> <li>- práva a povinnosti žáků školy</li> <li>- právní ochrana občanů a majetku</li> <li>- podoby a projevy kultury, kulturní instituce</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## ČLOVĚK A JEHO SVĚT - VLASTIVĚDA - 5. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zprostředkuje ostatním spolužákům zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná působ života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích</li> <li>- dobře se orientuje na mapě, ukáže polohu sousedních států</li> <li>- charakterizuje vybrané státy</li> <li>- vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města</li> <li>- porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi</li> <li>- vysvětlí pojmy: Evropská unie, "evropský dům"; rozliší znak EU; uvede některé výhody členství ČR v EU</li> <li>- uvede některý významný globální (lokální, společenský apod.) problém a navrhne způsob jeho řešení</li> <li>- charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší</li> </ul> | <p><b>Místo, kde žijeme</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí</li> <li>- Evropa a svět – kontinenty</li> <li>- poloha a povrch Evropy</li> <li>- sousedé ČR a evropské státy</li> <br/> <li>- rostliny a živočichové Evropy</li> <br/> <li>- Evropská unie – evropský občan, cestování</li> <li>- co daly naše země Evropě a Evropa nám</li> <li>- společný „evropský dům“</li> </ul> | <p><b>ČJ, MA, VV, PV, AJ, INF, HV</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost</li> <li>- konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti</li> <li>- porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uvede regionální specifika)</li> <li>- objasní historické důvody státních svátků a významných dnů</li> <li>- převypráví spolužákům některou z pověstí (vázanou na nejbližší region)</li> <li>- stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (regionu, obce)</li> </ul> | <p><b>Lidé kolem nás</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, přírodní prostředí</li> </ul> <p><b>Lidé a čas</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientace v čase a časový řád, určování času</li> <li>- dějiny jako časový sled událostí</li> <li>- kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období</li> <li>- proměny způsobu života v našem regionu</li> <li>- bydlení, předměty denní potřeby v historickém vývoji</li> <li>- regionální památky – péče o památky</li> <li>- lidé a obory zkoumající minulost</li> <li>- báje, mýty, pověsti – minulost kraje, předků, domov, vlast, rodný kraj</li> <li>- Staré pověsti české</li> <li>- nejstarší osídlení naší vlasti</li> <li>- Přemyslovci</li> <li>- Život ve městech a na zámcích</li> <li>- Jan Hus, Karel IV. , Jan Žižka</li> <li>- První světová válka, vznik československého státu, Československá republika</li> <li>- komunistická vláda a „sametová revoluce“</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 5.7. HUDEBNÍ VÝCHOVA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

### 5.7.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

#### 5.7.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Hudební výchova* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Umění a kultura*.

Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti.

Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních síní a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: **Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.**

Obsahem ***Vokálních činností*** je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem ***Instrumentálních činností*** je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem ***Hudebně pohybových činností*** je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.



Obsahem ***Poslechových činností*** je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

#### **5.7.1.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Vyučovací předmět hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 5 hodin).

Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole.

Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka Hudební výchovy probíhá ve třídě s klavírem. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách.

Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

#### **5.7.1.3. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova**

### **KOMPETENCE K UČENÍ**

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání,

umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.

- Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.

- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).

- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oblasti hudebního umění.

## **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU**

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

## **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Učíme žáky porozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch.
- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci při hodnocení výsledků žáků v hudební výchově.

## **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Pomáháme žákům získat náhled do hudební kultury české i jiných národů.
- Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi.
- Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- Jdeme příkladem – respektujeme práci a roli ostatních.

## **KOMPETENCE OBČANSKÉ**

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech.
- Vedeme žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný hudební prožitek není možný.

## **KOMPETENCE PRACOVNÍ**

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci

naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie

naučit žáky chránit své zdraví při práci

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem.
- Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby.
- Vedeme žáky ke správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě.

- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).

Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

## KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Viz dodatek ŠVP

### 5.7.1.4. Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu (OVO) Hudební výchova

#### Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

- 1.1. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase*
- 1.2. rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem*
- 1.3. využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*
- 1.4. reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie*
- 1.5. rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*
- 1.6. rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*

#### Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

- 1.7. zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*
- 1.8. orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje*

- 1.9. využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní*
- 1.10. rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby*
- 1.11. vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*
- 1.12. rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny*
- 1.13. ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*

## Učivo (U)

### 1. **VOKÁLNÍ ČINNOSTI**

- 1.1. **pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- 1.2. **hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- 1.3. **dvojhlas a vícehlas** - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- 1.4. **intonace, vokální improvizace** - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (5., 3. a 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5.stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)
- 1.5. **grafický záznam vokální hudby** - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce

### 2. **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI**

- 2.1. **hra na hudební nástroje** - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů (Orffův instrumentář), zobcových fléten
- 2.2. **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby

v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednoduchá písňová forma (a - b)

2.3. **grafický záznam melodie** - rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivku, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů

### 3. **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI**

3.1. **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance

3.2. **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků

3.3. **orientace v prostoru** - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

### 4. **POSLECHOVÉ ČINNOSTI**

4.1. **kvality tónů** - délka, síla, barva, výška

4.2. **vztahy mezi tóny** - souzvuk, akord

4.3. **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu

4.4. **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**

4.5. **hudební styly a žánry** - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

4.6. **hudební formy** - rondo, malá písňová forma, variace, velká písňová forma

4.7. **interpretace hudby** - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

### 5.7.1.5. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hv

#### HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- osvojí si 10 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti</li> <li>- uvolněně, intonačně a rytmicky správně zpívá ve sboru, ve skupině, sólo (dobrovolně), texty písní zná z paměti</li> <li>- správně tvoří hlavový tón, zpívá s oporou bránice</li> <li>- při zpěvu správně otevírá ústa, dovede zazpívat brumendo a na neurčitý vokál, při zpěvu netísí hrudník</li> <li>- dodržuje zásady hlasové hygieny</li> <li>- zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko-melodické motivy</li> <li>- melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla)</li> <li>- zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu (později i harmonického doprovodu)</li> <li>- technicky správně používá některé Orffovy nástroje</li> </ul> | <p><b>Vokální činnosti, nácvik písní</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- osvojování nových písní</li> <li>- správné tvoření tónu</li> <li>- správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál)</li> <li>- uvolňovací cviky</li> <li>- zásady hlasové hygieny</li> <li>- intonační a rytmické schopnosti</li> <li>- sjednocení hlasového rozsahu (<math>c_1 - a_1</math>)</li> <li>- zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje</li> <li>- rytmický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu</li> </ul> | <p>TV, ČLS, ČJ, AJ</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- správně zvolí improvizovaný nástroj podle charakteru doprovázené písně nebo tance a použije je rytmicky vhodně</li> <li>- podle svých možností předvede hru na triangel, zvonkohru, a některé tradiční hudební nástroje</li> <li>- zapojí se do hudebně pohybových her</li> <li>- doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy</li> <li>- pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby</li> <li>- rozlišuje hudbu mírnou a ráznou</li> <li>- individuálně nebo ve skupině předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem</li> <li>- používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie</li> <li>- předvede pokus o „balet“ a „tanec“ na populární hudbu</li> </ul> | <p><b>Instrumentální činnost</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jednoduché nástroje Orffova instrumentáře</li> <li>- improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu</li> <li>- dle možností rytmický či melodický doprovod (ostinato, prodleva)</li> </ul> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hudebně pohybové hry</li> <li>- prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod</li> <li>- pochod, pochod se zpěvem</li> <li>- ukolébavka</li> <li>- různé druhy chůze s hudebním doprovodem</li> <li>- pohybové reakce na hudbu</li> <li>- improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou symfonické hudby, kytary; v koncertním i folkovém provedení</li> <li>- rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu</li> <li>- podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje</li> <li>- píše noty celé správného tvaru na linkách a v mezerách</li> <li>- pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč</li> </ul> | <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poslech hudebních skladeb různých žánrů</li> <li>- výchova k toleranci různých žánrů</li> <li>- fanfáry, ukolébavky, hymna ČR</li> <li>- rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby</li> <li>- nejznámější hudební nástroje</li> </ul> <p><b>Seznámení s pojmy z hudební nauky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nota celá, psaní do notové osnovy</li> <li>- notová osnova</li> <li>- první seznámení s houslovým klíčem</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zazpívá z paměti alespoň 5 písní, pokusí se zazpívat kánon</li> <li>- dle individuálních možností čistě a rytmicky správně zpívá s doprovodem i bez doprovodu (měkké nasazení, vyrovnávání vokálů, hlavový tón, opora bránice)</li> <li>- při zpěvu správně dýchá</li> <li>- vysvětlí význam rozezpívání (prakticky uplatňuje)</li> <li>- zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu</li> <li>- melodizuje texty, aplikuje hudební dialog, při zpěvu reaguje na předebru, mezihru, dohru</li> <li>- reaguje na dirigenta (dynamika, tempo)</li> <li>- při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu</li> </ul> <p>- vytleská rytmus textů se čtvrt'ovými a osminovými</p> | <p><b>Vokální činnosti, nácvik písní</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- osvojování nových písní, kánon</li> <li>- zpěv sólo, skupiny, sboru; správná artikulace, vyrovnávání vokálů, měkké nasazení, hlavový tón, opora bránice</li> <li>- pěvecké dýchání, hlasová hygiena</li> <li>- sjednocování hlasového rozsahu <math>c_1 - h_1</math></li> <li>- funkce rozezpívání, praktické provádění rozezpívání</li> <li>- ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé texty, trojzvuk</li> <li>- hudební dialog, doplňování dvoutaktního motivu na čtyřtaktovou frázi, melodizace textu</li> <li>- dynamika, tempo, reakce na dirigenta</li> <li>- stoupání a klesání melodie</li> </ul> | <p>TV, ČLS, ČJ, AJ</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>hodnotami</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vhodně použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu</li> <li>- aktivně se zapojí do hudebně pohybových her</li> <li>- ovládá prvky hry na tělo a doprovází tímto způsobem zpěv svůj nebo spolužáků</li> <li>- dokáže pohybem vyjádřit výraz a náladu hudby</li> <li>- zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici</li> <li>- dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů</li> <li>- zdůvodní nutnost tolerance v hudbě i jiných oblastech života</li> <li>- vyslechne hru na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben, při poslechu rozliší tyto</li> </ul> | <p><b>Instrumentální činnost</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rytmická cvičení, rytmizace textů</li> <li>- práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji</li> </ul> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s hudebně pohybovými hrami</li> <li>- hra na tělo, vzestupná a sestupná řada</li> <li>- pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika)</li> <li>- prvky tanečního pohybu držení ve dvojici, chůze ve 3/4 taktu</li> </ul> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s poslechovými skladbami</li> <li>- lidová píseň a píseň vytvořená skladatelem; písně pro děti, populární písně pro děti</li> <li>- poslech dětského sboru s doprovodem</li> </ul> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>hudební nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí rozdíl ve stavbě hudebních nástrojů</li> <li>- při zpěvu se řídí dynamickými značkami</li> <li>- pozná a napíše houslový klíč</li> <li>- umí číst a psát noty podle hodnot délky, noty požadovaných hodnot dokáže vyhledat v zápisu</li> <li>- slovně charakterizuje podobu not</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ukázka práce dirigenta</li> <li>- tolerance k různým hudebním žánrům</li> <li>- dalšími hudební nástroje, jejich pozorování a poslech<br/>(trubka, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytara, velký a malý buben)</li> </ul> <p><b>Seznámení s pojmy z hudební nauky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dynamické značky, repetice</li> <li>- houslový klíč</li> <li>- noty půlové, čtvrt'ové, osminové</li> </ul> <p>grafické ztvárnění těchto hodnot (koláč);</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- notová řada a její grafické ztvárnění (schody, klávesnice);</li> <li>- vzestupná, sestupná, lomená melodie</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zazpívá nejméně 5 písní z paměti</li> <li>- předvede správné rozezpívání (jako rozcvičku a ke zvyšování hlasového rozsahu) a dodržuje pravidla hlasové hygieny</li> <li>- aplikuje další prvky pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení)</li> <li>- při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu</li> <li>- zapojí se do vokální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze</li> <li>- zazpívá ve skupině kánon</li> <li>- reaguje na gesta dirigenta</li> <li>- orientuje se ve složitější rytmicizaci a melodizaci textů</li> </ul> <p>- zapojí se do instrumentální hry s doplňováním a</p> | <p><b>Vokální činnosti, nácvik písní</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s písněmi v dur i v moll</li> <li>- rozezpívání, hlasová hygiena</li> <li>- další pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza)</li> <li>- melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená</li> <li>- průprava k dvojhlasu, kánon</li> <li>- změny tempa a dynamiky</li> <li>- rytmicizace a melodizace v 2/4, 3/4, a 4/4 taktu</li> </ul> | <p>TV, ČLS, ČJ, AJ</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>obměňováním čtyřtaktové fráze</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků</li> <li>- doplňuje zpěv spolužáků dvoutaktovou mezihrou</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- dovede se zapojit do hudebně pohybových her</li> <li>- pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku a citový prožitek hudby</li> <li>- zkouší tančit polku, sousedskou, menuet</li> </ul> <p>taktuje 2/4 a 3/4 takt, i jinak umí vyjádřit lehké a těžké doby</p><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- v klidu sleduje kratší symfonické nebo nástrojové skladby</li> <li>- rozliší hru na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cembalo, syntetizátor, činely</li> <li>- rozliší hudbu podle její společenské funkce</li> <li>- napíše, čte, vyhledá a označí pomlku (celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou)</li> <li>- správně do osnovy napíše houslový klíč</li> </ul> | <p><b>Instrumentální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- instrumentální hra s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze</li> <li>- rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot půlových, čtvrt'ových i osminových</li> <li>- hra dvoutaktových meziher</li> </ul> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami</li> <li>- taneční kroky; třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísuvný krok</li> <li>- tance starší i moderní (tanec ve dvojicích)</li> <li>- taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob</li> </ul> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Práce s nejméně 4 poslechovými skladbami (drobné skladby B. Smetany a A. Dvořáka)</li> <li>- Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby</li> <li>- Hudební nástroje: violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, cembalo, syntetizátor, činely (podoba, zvuk)</li> <li>- Hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozezná a pojmenuje noty <math>c_1</math>-<math>a_1</math></li> <li>- zazpívá ve sboru alespoň 10 písní, alespoň 5 písní zná z paměti a zazpívá je ve skupině nebo sólo</li> <li>- ve sboru z paměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii</li> <li>- zazpívá staccato, legato, naváže tóny; přetransponuje slyšené hluboké nebo vysoké tóny do zpěvní polohy</li> <li>- zapojí se do hudební hry s tónovou řadou</li> <li>- dle individuálních dispozic intonuje půltóny</li> <li>- zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not)</li> <li>- provede melodizaci a rytmitizaci textů, obmění hudební modely</li> <li>- předvede správnou orientaci v notovém záznamu a jeho sledování při zpěvu</li> <li>- technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře</li> <li>- rytmicky doprovází zpěv svůj nebo spolužáků</li> <li>- rytmyzuje předebru, mezihru nebo dohru</li> </ul> | <p><b>Seznámení s pojmy z hudební nauky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pomlky</li> <li>- houslový klíč</li> <li>- noty <math>c_1</math> – <math>a_1</math></li> <li>- 4/4 takt</li> </ul> <p><b>Vokální činnosti, nácvik písní</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby)</li> <li>- hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie</li> <li>- sjednocování rozsahu <math>c_1</math> – <math>d_2</math></li> <li>- prvky pěvecké techniky (staccato, legato, vázání)</li> <li>- prodlužování výdechu</li> <li>- osminová řada dur</li> <li>- půltóny a celé tóny</li> <li>- melodizace a rytmitizace textů, obměňování modelů</li> <li>- orientace v notovém záznamu</li> </ul> <p><b>Instrumentální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hra na jednoduché Orffovy nástroje</li> <li>- přehrání rytmu jednoduchých lidových písní</li> </ul> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zapojí se do hudebně pohybových her nebo tanců</li> <li>- improvizuje při tanci</li> <li>- pohybem vyjádří výraz a náladu hudby</li> <li>- izolovaně i při tanci předvede krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu</li> <li>- správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtyřtaktová předehra, mezihra, dohra</li> </ul> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s hudebně pohybovými hrami nebo tanci</li> <li>- tance - např.: pilky, hulán, sousedská, polka, menuet, mazurka, figury populární taneční hudby (nebo alespoň prvky těchto tanců)</li> <li>- taneční kroky (poskočný, cvalový, kroky se zhoupnutím)</li> <li>- taneční improvizace</li> <li>- hra na tělo</li> <li>- taktování na 2 a 3 doby</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



## HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zazpívá ve sboru alespoň 10 písní, alespoň 5 písní zná z paměti a zazpívá je ve skupině nebo sólo</li> <li>- ve sboru z paměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii</li> <li>- zazpívá staccato, legato, naváže tóny;</li> <li>- zapojí se do hudební hry s tónovou řadou</li> <li>- dle individuálních dispozic intonuje půltóny</li> <li>- zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not)</li> <li>- provede melodizaci a rytmicizaci textů, obmění hudební modely</li> <li>- předvede správnou orientaci v notovém záznamu a jeho sledování při zpěvu</li> <li>- technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře</li> </ul> | <p><b>Vokální činnosti, nácvik písní</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby)</li> <li>- hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie</li> <li>- sjednocování rozsahu <math>c_1 - d_2</math>,</li> <li>- prvky pěvecké techniky (staccato, legato, vázání)</li> <li>- prodlužování výdechu</li> <li>- půltóny a celé tóny</li> <li>- melodizace a rytmicizace textů, obměňování modelů</li> <li>- orientace v notovém záznamu</li> </ul> <p><b>Instrumentální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hra na jednoduché Orffovy nástroje</li> <li>- čtyřtaktová rytmická předehra, mezihra, dohra</li> </ul> | <p><b>TV, ČLS, ČJ, AJ</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- rytmicky doprovodí zpěv</li> <li>- zahraje jednoduchou melodii lidové písně</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- zapojí se do hudebně pohybových her nebo tanců</li> <li>- improvizuje při tanci</li> <li>- pohybem vyjádří výraz a náladu hudby</li> <li>- izolovaně i při tanci předvede krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu</li> <li>- správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- v klidu, ale pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby. Projevuje svou toleranci k různým hudebním žánrům</li> <li>- předvede správný výraz zpěvu písně lyrické, žertovné, hymnické</li> <li>- rozezná zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů</li> <li>- zazpívá z paměti hymnu ČR, vysvětlí, jak se při hymně chovat (a chová se tak)</li> <li>- uvede základní informace o významu skladatelů</li> </ul> | <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s hudebně pohybovými hrami nebo tanci</li> <li>- tance - např.: pilky, hulán, sousedská, polka, menuet, mazurka, figury populární taneční hudby (nebo alespoň prvky těchto tanců)</li> <li>- taneční kroky (poskočný, cvalový, kroky se zhoupnutím)</li> <li>- taneční improvizace</li> <li>- hra na tělo</li> <li>- taktování na 2 a 3 doby</li> </ul> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s poslechovými skladbami (Smetana, Dvořák, Janáček, Mozart ...)</li> <li>- pochod, polka, valčík, menuet, rondo,</li> <li>- vánoční hudba (koledy, vánoční písně, populární vánoční hudba)</li> <li>- zpěvní hlasy a pěvecký sbor</li> <li>- rozlišení melodie a doprovodu</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>poslouchané hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podle zvuku i tvaru pozná pikolu, příčnou flétnu, hoboj, fagot, tubu, saxofon</li> <li>- rozliší durovou a mollovou hudební ukázkou (vokální i instrumentální)</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- napíše správně výškově noty c – c1, najde je v notovém záznamu, čte noty</li> <li>- používá správných tvarů notového písma</li> <li>- vysvětlí, co je stupnice, napíše ji a zazpívá</li> <li>- vyjmenuje tóny stupnice C dur</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- hymna ČR a základní informace o jejím vzniku, chování při hymnách</li> <li>- epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby</li> <li>- seznámení s hudebními nástroji: pikola, příčná flétna, hoboj, fagot, tuba, saxofon</li> <li>- odlišování durového a mollového akordu</li> </ul> <p><b>Seznámení s pojmy z hudební nauky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pomocné linky</li> <li>- předznamenaní (obecně)</li> <li>- procvičování notového písma</li> <li>- psaní posuvek</li> <li>- noty s tečkou, skupiny not osminových</li> <li>- noty na pomocných linkách</li> <li>- stupnice (obecně)- stupnice C dur</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná zpaměti.</li> <li>- zazpívá také ve skupině nebo sólo</li> <li>- ve sboru zpaměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, správně se chová při hymně</li> <li>- uvědoměle použije vokální dovednosti získané v nižších ročnících (samostatně, s připomínkou učitele)</li> <li>- pokusí se o dvojhlas, trojhlas a polyfonní zpěv</li> <li>- zazpívá stupnici a kvintakord dur a moll</li> </ul> | <p><b>Vokální činnosti, nácvik písní</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby)</li> <li>- hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně</li> <li>- upevňování získaných vokálních dovedností</li> <li>- střídavý dech</li> <li>- sjednocování hlasového rozsahu h – d<sub>2</sub></li> <li>- počátky dvojhlasu, příprava trojhlasu, trojhlasový kánon, pokus o polyfonní zpěv</li> <li>- stupnice a kvintakord dur a moll</li> <li>- rytmická cvičení</li> </ul> | <p><b>TV, ČLS, ČJ, AJ, INF</b></p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře podle grafického záznamu</li> <li>- zahraje rytmický doprovod ke zpěvu</li> <li>- zapojí se do hudebně pohybových her nebo tanců</li> <li>- improvizuje při tanci</li> <li>- pohybem vyjádří výraz a náladu hudby</li> <li>- izolovaně i při tanci předvede krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu</li> <li>- správně taktuje 4/4 takt</li> <li>- v klidu, ale aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby</li> </ul> | <p><b>Instrumentální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- doprovod pomocí Orffových nástrojů</li> <li>- upevňování získaných dovedností z nižších ročníků</li> <li>- rytmičace doprovodů podle grafického záznamu,</li> </ul> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s hudebně pohybovými hrami nebo tanci</li> <li>- kultivované pohyby odvozené z rytmické složky populární hudby, regionální lidový tanec, mateník, polka, valčík, mazurka</li> <li>- procvičování pohybových prvků z nižších ročníků</li> <li>- taktování na 4 doby</li> </ul> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s poslechovými skladbami v dur i v moll</li> <li>- rozlišování hudby polyfonní a homofonní (vokální i instrumentální)</li> </ul> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- reaguje na ně při hudební produkci</li> <li>- použije notové písmo v žádoucích tvarech</li> <li>- realizuje jednoduché rytmičné cvičení nebo část notového zápisu (nebo alespoň předvede rytmus říkadla nebo jednoduchého textu)</li> </ul> |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## 5.7.2. **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

### 5.7.2.1. **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura* a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení.

Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty.

Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivitu vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film).

### 5.7.2.2. **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích.



Tvůrčími činnostmi **Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků** založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu **Rozvíjení smyslové citlivosti** jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Vzdělávacím obsahem tématu **Uplatňování subjektivity** jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Vzdělávacím obsahem tématu **Ověřování komunikačních účinků** jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, vyučuje se ve všech ročnících 1. i 2. stupně ZŠ. Jeho týdenní časová dotace činí v 1., 2., 3. ročníku 1 hodinu týdně a ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Ve výuce v *1. vzdělávacím období* (1. až 3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, v *2. období* (4. až 5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci.

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Výtvarná výchova lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Pracovní výchovou apod.).

### **5.7.2.3. Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova**

#### **KOMPETENCE K UČENÍ**

- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání
- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
  
- Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot.
- Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oboru "Výtvarná výchova".

#### **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
  
- Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Na modelových příkladech učíme žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

## **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

## **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu,
- respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- Vedeme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince.
- Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.
- Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

## **KOMPETENCE OBČANSKÉ**

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalezání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.

Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný výtvarný prožitek není možný.

## **KOMPETENCE PRACOVNÍ**

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje technologie,
- naučit žáky chránit své zdraví při práci,
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky.
- Učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými výtvarnými profesemi.

- Talentovaným žákům pomáháme při volbě vhodného povolání (studia), ve kterém budou moci plně využít a rozvinout svoje nadání.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).

Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

## KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Viz dodatek ŠVP

### 5.7.2.4. Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu (OVO) Výtvarná výchova

#### Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

*1.1. rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ*

*1.2. v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace*

*1.3. vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky*

*1.4. interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností*

*1.5. na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

#### Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

*1.6. při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)*

- 1.7. užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model*
- 1.8. při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy*
- 1.9. nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě*
- 1.10. osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)*
- 1.11. porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*
- 1.12. nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

## Učivo (U)

### 1. **ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI**

- 1.1. **prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- 1.2. **uspořádání objektů do celků** - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- 1.3. **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly

## 2. **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY**

### 2.1. **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních**

**zkušeností**, - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby

2.2. **typy vizuálně obrazných vyjádření** - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama

2.3. **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání), vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

## 3. **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ**

3.1. **osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací

3.2. **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření

### 5.7.2.5. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova**

#### **VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. ročník**

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy,</li> <li>- pozná různorodé přírodní a umělé materiály,</li> <li>- seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji</li> <li>- záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem</li> <li>- experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé</li> <li>- vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus),</li> <li>- rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)</li> <li>- fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků</li> <li>- souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu</li> <li>- kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku</li> </ul> | <p>TV, ČLS, ČJ, AJ</p> |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>- sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem</p> <p>kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty</p> <p>- zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného</p> <p>vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí</p> <p>- ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy</p> | <p>- tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih</p> <p>- rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru</p> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy,</li> <li>- pozná různorodé přírodní a umělé materiály,</li> <li>- seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji</li> <li>- záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé</li> <li>- vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus),</li> <li>- rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)</li> <li>- fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků</li> <li>- souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu</li> </ul> | <p>TV, ČLS, ČJ, AJ</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty</li> <li>- zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí</li> <li>- ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku</li> <li>- tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih</li> <li>- rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu</li> <li>- vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### VÝTVARNÁ VÝCHOVA 3. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy,</li> <br/> <li>- pozná různorodé přírodní a umělé materiály,</li> <li>- seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji</li> <br/> <li>- záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus),</li> <br/> <li>- rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)</li> <br/> <li>- fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků</li> </ul> | <p>TV, ČLS, ČJ, AJ</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání</li> <li>- sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty</li> <li>- zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí</li> <li>- ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu</li> <li>- kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku</li> <li>- tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih</li> <li>- rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu</li> <li>- vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností</li> <li>- rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy</li> <li>- vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření</li> <li>- porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy</li> <li>- uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</li> <li>- seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru</li> <li>- uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků</li> <li>- výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu,</li> </ul> | <p>TV, ČLS, ČJ, AJ</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše,</li> <li>- využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici,</li> <li>- uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků,</li> <li>- svobodně volí a kombinuje prostředky</li> <li>- samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru</li> <li>- rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, socha, fotografie)</li> <li>- pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užití tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění</li> <li>- komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio</li> <li>- účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce</li> <li>- účinek uměleckého díla současnosti a minulosti</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>- hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných</p> <p>- hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření</p> | <p>- porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení),</p> <p>- hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením (vizuální, baltické, statické, dynamické, fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p> <p>- nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků</p> <p>- výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu</p> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



### VÝTVARNÁ VÝCHOVA 5. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností</li> <li>- rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovná světlostní poměry, barevné kontrasty proporční vztahy</li> <li>- uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</li> <li>- seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru</li> <li>- uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků</li> <li>- výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, skulptura,</li> </ul> | <p>TV, ČLS, ČJ, AJ, INF</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>- tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky</p> <p>- samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce)</p> <p>- hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl rozlišuje vhodnost použití</p> | <p>comics, fotografie)</p> <p>- pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění</p> <p>- komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce</p> <p>- účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak</p> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>obrazných</p> <p>- hodnotí, zdůvodňuje a obhájí svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření</p> | <p>dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením (vizuální, baltické, statické, dynamické, fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p> <p>- nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu</p> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 5.8. TĚLESNÁ VÝCHOVA,

### 5.8.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA

#### 5.8.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte.

Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

#### 5.8.1.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu *Tělesná výchova* sice členěna do dvou základních, na sebe navazujících etap, ty se však meziročníkově značně prolínají. (První etapa zahrnuje 1. a 2. ročník, druhá 3. až 5. ročník.) I když je vzdělávací obsah předmětu rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tématických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují.

Výuka do 5. ročníku probíhá koedukovaně v rámci celé školy.

Na 1. stupni ZŠ se vyučovací předmět Tělesná výuka vyučuje jako povinný předmět s 2 hodinovou dotací týdně pro všechny žáky. Do výuky Tělesné výchovy na 1. stupni (ve všech ročnících) je zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn "smluvně" s plaveckou školou v Jilemnici. Plavecký výcvik nezasahuje do hodinové dotace ostatních předmětů.

Výuka je organizována v tělocvičně v budově školy a venku na sportovním hřišti u sokolovny.

#### **5.8.1.3.   Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova**

##### **KOMPETENCE K UČENÍ**

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti.
- Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme podle jeho schopností.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“.

##### **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

## **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

## **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

## **KOMPETENCE OBČANSKÉ**

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.

- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

## KOMPETENCE PRACOVNÍ

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci

naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie

naučit žáky chránit své zdraví při práci

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
  - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
  - Důsledně učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.
  - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
- Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

### 5.8.1.4. Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu (OVO) Tělesná výchova

#### Očekávané výstupy (OVO)- 1. období

žák

***1.1. spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti***

***1.2. zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení***



- 1.3. spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*
- 1.4. uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy*
- 1.5. reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*

#### **Očekávané výstupy (OVO) - 2. období**

žák

- 1.6. podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti*
- 1.7. zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením*
- 1.8. zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*
- 1.9. uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*
- 1.10. jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*
- 1.11. jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví*
- 1.12. užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení*
- 1.13. zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy*
- 1.14. změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky*
- 1.15. orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace*

## Učivo (U)

### 1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- 1.1. **význam pohybu pro zdraví** - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- 1.2. **příprava organismu** - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- 1.3. **zdravotně zaměřené činnosti** - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- 1.4. **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**
- 1.5. **hygiena při TV** - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- 1.6. **bezpečnost při pohybových činnostech** - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

### 2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- 2.1. **pohybové hry** - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- 2.2. **základy gymnastiky** - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- 2.3. **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- 2.4. **průpravné úpoly** - přetahy a přetlaky
- 2.5. **základy atletiky** - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- 2.6. **základy sportovních her** - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- 2.7. **turistika a pobyt v přírodě** - přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody

2.8. **plavání** - základní plavecká výuka probíhá každý rok ve všech ročnících z důvodu organizačních možností školy.

- hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu

2.9. **lyžování, bruslení** (*podle podmínek zařazeno do výuky ve všech ročnících*) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích

2.10. **další pohybové činnosti** (*podle podmínek školy a zájmu žáků*)

### 3. **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**

3.1. **komunikace v TV** - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály

3.2. **organizace při TV** - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí

3.3. **zásady jednání a chování** - fair play, olympijské ideály a symboly

3.4. **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží

3.5. **měření a posuzování pohybových dovedností** - měření výkonů, základní pohybové testy

3.6. zdroje informací o pohybových činnostech

**5.8.1.5.   Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tv**

**TĚLESNÁ VÝCHOVA - I. ročník**

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje</li> <li>- dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru</li> <li>- reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem</li> <li>- předvede nízký a polovysoký start</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem</li> </ul> | <p><b>ATLETIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště</li> <li>- základy bezpečnosti při atletických činnostech</li> <li>- zjednodušené startovní povely a signály</li> <li>- vhodné oblečení pro atletické činnosti</li> </ul> <p><b>Běh</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</li> <li>- základy nízkého a polovysokého startu</li> <li>- rychlý běh na 20 až 40 m</li> <li>- motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků)</li> </ul> | <p>ČLS, ČJ, AJ, HV, MA</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje</li> <li>- dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru</li> <li>- reaguje na základní pokyny a gesta učitele</li> <li>- zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků</li> <li>- zvládá základní gymnastické držení těla</li> <li>- zvládá se soustředit na cvičení</li> </ul> | <p><b>Skok</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti</li> <li>- odraz z místa</li> <li>- skok do dálky z místa</li> </ul> <p><b>Hod</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro hod kriketovým</li> <li>- hod míčkem z místa</li> </ul> <p><b>GYMNASTIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení</li> <li>- vhodné oblečení pro gymnastiku</li> <li>- základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a náradí</li> <li>- gymnastické držení těla</li> <li>- soustředění na cvičení</li> </ul> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze</li> <li>- zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny</li> <li>- zvládá základy gymnastického odrazu</li> <li>- zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele</li> <li>- zvládá základy šplhu s dopomocí učitele</li> </ul> | <p><b>Akrobacie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed</li> <li>- průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad, kotoul vzad</li> </ul> <p><b>Přeskok</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny</li> <li>- skoky prosté odrazem snožno z trampolíny</li> <li>- výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny</li> </ul> <p><b>Lavička (kladinka)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chůze s dopomocí</li> </ul> <p><b>Šplh na tyči</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož</li> <li>- šplh do výšky max.2 metrů s dopomocí</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci, za pomoci učitele je dodržuje</li> <li>- dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru</li> <li>- reaguje na základní pokyny a gesta učitele</li> <li>- zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to)</li> <li>- zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.)</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit</li> <li>- zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV</li> <li>- zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní)</li> <li>- uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)</li> </ul> | <p><b>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci</li> <li>- vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytimizaci</li> <li>- základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla)</li> <li>- rytmitizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem</li> </ul> <p><b>POHYBOVÉ HRY</b></p> <p><b>Základní pojmy:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- související s osvojovanými hrami a používaným náčiním</li> <li>- základní organizační povely pro realizaci her</li> <li>- základní pravidla osvojovaných her</li> <li>- bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách</li> </ul> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje</li> <li>- zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená</li> <li>- zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám</li> </ul> <p><b>SPORTOVNÍ HRY</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- spojené s osvojovanými činnostmi,</li> <li>- náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště</li> <li>- základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</li> </ul> <p><b>Vlastní nácvik</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- držení míče jednoruč a obouruč</li> <li>- manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou)</li> <li>- základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou)</li> <li>- základní sportovní hry - vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)</li> </ul> <p><b>ÚPOLY</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přetahy a přetlaky</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p><b>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ:</b></p> <p>Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinám Tv především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení.</p> <p><b>LYŽOVÁNÍ, BRUSLENÍ</b></p> <p>hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p><b>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</b></p> <p><b>PLAVÁNÍ</b></p> <p>Základní plavecký výcvik</p> <p>hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu</p> |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



## TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje</li> <li>- dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru</li> <li>- reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele</li> <li>- zvládá základní pojmy související z během, skokem do dálky a hodem</li> <li>- zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu</li> <li>- zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodu míčkem z místa a za chůze</li> </ul> | <p><b>ATLETIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- názvy částí atletického hřiště týkajících se běhů, skoků a hodů,</li> <li>- základy bezpečnosti při atletických činnostech</li> <li>- vhodné oblečení pro atletické činnosti</li> <li>- zjednodušené startovní povely a signály</li> </ul> <p><b>Běh</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</li> <li>- základy nízkého a polovysokého startu</li> <li>- rychlý běh na 30 až 50 m</li> <li>- motivovaný běh v terénu až do 10 min.(běh prokládaný chůzí,dle výkonnosti žáků i souvislý běh)</li> </ul> | <p>ČLS, ČJ, AJ, HV, MA</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje</li> <li>- dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru</li> <li>- reaguje na základní pokyny a gesta učitele</li> <li>- zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní</li> <li>- zvládá základní gymnastické držení těla</li> <li>- zvládá se soustředit na cvičení</li> </ul> | <p><b>Skok</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti</li> <li>- odraz z místa</li> <li>- skok do dálky z místa</li> </ul> <p><b>Hod</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro hod míčkem</li> <li>- hod míčkem z místa</li> <li>- hod míčkem z chůze</li> </ul> <p><b>GYMNASTIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu</li> <li>- názvy používaného náčiní a nářadí</li> <li>- základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení</li> <li>- vhodné oblečení pro gymnastiku</li> <li>- gymnastické držení těla</li> <li>- soustředění na cvičení</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze</li> <li>- zvládá kotoul vpřed,vzad,skoky prosté snožmo z trampolíny</li> <li>- zvládá základy gymnastického odrazu</li> <li>- zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele</li> <li>- užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence</li> </ul> | <p><b>Akrobacie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed</li> <li>- průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad</li> <li>- kotoul vzad</li> </ul> <p><b>Přeskok</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu</li> <li>- skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny</li> <li>- výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny</li> </ul> <p><b>Lavička (kladinka)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chůze s dopomocí (různé obměny)</li> </ul> <p><b>Šplh na tyči</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož</li> <li>- šplh do výšky maximálně 2 metrů s dopomocí</li> </ul> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci za pomoci učitele je dodržuje</li> <li>- dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru</li> <li>- reaguje na základní pokyny a gesta učitele</li> <li>- zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to)</li> <li>- zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi,běh,poskoky,obraty atd.)</li> <li>- umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jím za pomoci učitele zabránit</li> <li>- zvládá některé pohybové hry a je schopen hrát se spolužáky i mimo TV</li> <li>- zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní)</li> <li>- uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, pohádkou, svou představou, zkušeností</li> </ul> | <p><b>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci</li> <li>- vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost</li> <li>- základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze,běh, poskoky,obraty,pohyby různých částí těla)</li> <li>- rytmizovaný pohyb,nápodoba pohybem,</li> <li>- tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem</li> <li>- soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie</li> </ul> <p><b>POHYBOVÉ HRY</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- související s osvojovanými hrami a používaným náčiním</li> <li>- základní organizační povely pro realizaci her</li> <li>- základní pravidla osvojovaných her</li> <li>- bezpečnost při různých druzích her a různých podmínkách</li> <li>- využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám</li> </ul> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách a za pomoci učitele je dodržuje</li> <li>- zvládá základní pojmy používané náčiní, osvojené dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry jako je vybíjená apod.</li> <li>- zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti</li> <li>- uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi</li> </ul> | <p><b>SPORTOVNÍ HRY</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště</li> <li>- základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</li> </ul> <p><b>Vlastní nácvik</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- držení míče jednoruč a obouruč</li> <li>- manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvoleno i opačnou rukou)</li> <li>- základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou)</li> <li>- základní sportovní hry-vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)</li> </ul> <p><b>ÚPOLY</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přetahy a přetlaky</li> </ul> <p><b>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</b></p> <p>Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinám Tv především v návaznosti na jejich svalová</p> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>oslabení, dlouhodobé sezení.</p> <p><b>LYŽOVÁNÍ, BRUSLENÍ</b></p> <p>hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p><b>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</b></p> <p><b>PLAVÁNÍ</b></p> <p>Základní plavecký výcvik</p> <p>hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu</p> |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### **TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník**

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                      | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                   | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY      |
|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <p>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických</p> | <p><b>ATLETIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <p>- základní disciplíny, části běžecké</p> <p>- dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro měření</p> | <p>ČLS, ČJ, AJ, HV, MA</p> |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>disciplínách</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem</li> <li>- reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele</li> <li>- zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu</li> <li>- zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem z chůze i z rozběhu</li> <li>- zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start</li> <li>- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám</li> </ul> | <p>výkonů, úpravu doskočiště</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení</li> <li>- startovní povely</li> <li>- základy techniky běhů, skoků a hodů</li> </ul> <p><b>Běh</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</li> <li>- běžecká abeceda</li> <li>- nízký start na povel, polovysoký start</li> <li>- rychlý běh do 60 m</li> <li>- vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonnosti)</li> <li>- vytrvalý běh na dráze do 600 m</li> </ul> <p><b>Skok</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti</li> <li>- skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků)</li> </ul> <p><b>Hod</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro hod míčkem</li> <li>- hod míčkem z chůze (postupné spojení</li> </ul> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci za pomoci učitele je dodržuje</li> <li>- aktivně se zapojuje do pohybových činností</li> <li>- reaguje na základní pokyny a gesta učitele</li> <li>- zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to)</li> <li>- zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty atd.)</li> <li>- správně provede kotoul vpřed a vzad</li> </ul> | <p>s rozběhem)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hod míčkem s rozběhem</li> <li>- spojení rozběhu s odhodem</li> </ul> <p><b>GYMNASTIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně)</li> <li>- základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení</li> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd.(s širším spektrem náčiní)</li> </ul> <p><b>Akrobacie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kotoul vpřed a jeho modifikace</li> <li>- kotoul vzad a jeho modifikace</li> </ul> <p><b>Přeskok</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku</li> <li>- přeskok 2-4 dílů z odrazem z trampolínky</li> <li>- roznožka přes kozu našir odrazem z trampolínky</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- reaguje na základní pokyny a gesta učitele</li> <li>- zvládá základy estetického držení těla</li> <li>- zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí</li> <li>- snaží se reagovat na hezký i neovladatelný pohyb</li> <li>- zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit</li> <li>- zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření</li> </ul> | <p><b>Lavička (kladinka)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chůze bez pomoci (různé obměny chůze)</li> </ul> <p><b>Šplh na tyči</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- šplh do výšky 4 metrů bez dopomoci</li> </ul> <p><b>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu</li> <li>- tvořivé vyjádření rytmu pohybem</li> <li>- základní tance založené na taneční</li> <li>- chůzi a běhu (klusu)</li> <li>- základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem)</li> <li>- bezpečnost při gymnastických činnostech</li> </ul> <p><b>POHYBOVÉ HRY</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním</li> </ul> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| pravidla soutěží | <p>pravidel (vybíjená, minibasketbal)</p> <p><b>ÚPOLY</b></p> <p>- přetahy a přetlaky</p> <p><b>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</b></p> <p>- zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.</p> <p><b>LYŽOVÁNÍ, BRUSLENÍ</b></p> <p>hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p><b>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</b></p> <p><b>PLAVÁNÍ</b></p> <p>Základní plavecký výcvik</p> <p>hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu</p> |  |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

#### **TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník**

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách</li> <li>- zvládá aktivně osvojované pojmy</li> <li>- reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele</li> <li>- zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu</li> <li>- zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů</li> <li>- zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start</li> <li>- dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky</li> <li>- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám</li> </ul> | <p><b>ATLETIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště</li> <li>- základní techniky běhů, skoků, hodů</li> <li>- startovní povely</li> <li>- základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů</li> </ul> <p><b>Běh</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</li> <li>- běžecká abeceda</li> <li>- nízký start (na povel) „polovysoký start“</li> <li>- rychlý běh na 60 m</li> <li>- vytrvalostní běh v terénu 12-15 min. (dle výkonnosti žáků)</li> <li>- vytrvalý běh na dráze 600 m</li> </ul> <p><b>Skok</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a</li> </ul> | <p>ČLS, ČJ, AJ, HV, MA</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje základy pravidel bezpečnosti</li> <li>- zvládá základní pojmy aktivně</li> <li>- reaguje na základní pokyny a gesta učitele</li> <li>- zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení</li> </ul> | <p>obratnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm-postupně z 5 až 7 dvojkroků)</li> <li>- skok do dálky s rozběhem-postupně odraz z břevna</li> <li>- základy rozměření rozběhu</li> </ul> <p><b>Hod</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro hod míčkem</li> <li>- hod míčkem s rozběhem</li> <li>- spojení rozběhu s odhodem</li> </ul> <p><b>GYMNASTIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní (aktivně)</li> <li>- základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení</li> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů</li> </ul> <p><b>Akrobacie</b></p> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá základy gymnastického odrazu z můstku</li> <li>- zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá základy šplhu</li> <li>- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- kotoul vpřed a jeho modifikace</li> <li>- kotoul vzad a jeho modifikace</li> <li>- průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou</li> <li>- stoj na rukou s dopomocí</li> </ul><br><p><b>Přeskok</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku</li> <li>- skrčka přes kozu (bednu) našíř odrazem z trampolínky (můstku)</li> <li>- roznožka přes kozu našíř odrazem z trampolínky (můstku)</li> </ul><br><p><b>Lavička (kladinka)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chůze bez dopomoci s různými obměnami</li> </ul><br><p><b>Šplh na tyči</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- šplh do výšky 4 m</li> </ul><br><p><b>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</b></p> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- reaguje na základní pokyny a gesta učitele</li> <li>- snaží se samostatně o estetické držení těla</li> <li>- zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní</li> <li>- reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu)</li> <li>- zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami</li> <li>- zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit</li> <li>- zvládá minimálně 10-20 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření</li> <li>- dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva</li> </ul> | <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie)</li> <li>- základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách</li> <li>- změny poloh, obměny tempa rytmu</li> <li>- základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4)</li> <li>- základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu</li> </ul> <p><b>POHYBOVÉ HRY</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- souvisejí s funkcemi her, pravidla a používaným náčiním</li> <li>- variace her jednoho druhu</li> <li>- využití přírodního prostředí pro pohybové hry</li> <li>- využití netradičního náčiní</li> </ul> <p><b>SPORTOVNÍ HRY</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- osvojovaných činností, základní označení a vybavení</li> </ul> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>a dodržuje ji</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</li> <li>- zvládá základní pojmy osvojovaných činností</li> <li>- dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování</li> <li>- zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal)</li> <li>- zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel</li> <li>- reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře</li> <li>- dohodne na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji</li> </ul> | <p>hřišť, základní role ve hře „Pravidla zjednodušených sportovních her“</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání</li> <li>- vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry</li> </ul> <p><b>Vlastní nácvik</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem)</li> <li>- chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy</li> <li>- vedení míče (driblingem, nohou)</li> <li>- střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku</li> <li>- z místa i z pohybu, vyvolanou rukou, nohou</li> <li>- pohyb s míčem a bez míče, zastavení</li> <li>- průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal)</li> <li>- udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu</li> </ul> <p><b>ÚPOLY</b></p> <p>V rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná, kondiční</p> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>cvičení“ je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.</p> <p><b>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</b></p> <p>Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinám Tv především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení.</p> <p><b>LYŽOVÁNÍ, BRUSLENÍ</b></p> <p>hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p><b>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</b></p> <p><b>PLAVÁNÍ</b></p> <p>Základní plavecký výcvik</p> <p>hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu</p> |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                               | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                      | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>Žák:</b><br>- uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách<br>- reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele<br>- zvládá aktivně základní osvojované pojmy | <b>ATLETIKA</b><br><b>Základní pojmy</b><br>- základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů,<br>- pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště<br>- základy techniky běhů, skoků a hodů startovní povely | ČLS, ČJ, AJ, HV, MA   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu</li> <li>- zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára,bloky) a vydat povely pro start</li> <li>- dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách</li> <li>- zvládá základní techniku skoku do výšky</li> <li>- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů</li> </ul> <p><b>Běh</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti</li> <li>- běžecká abeceda</li> <li>- nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start</li> <li>- rychlý běh na 60m</li> <li>- vytrvalý běh na dráze 800 m</li> <li>- vytrvalý běh na dráze 800 m</li> </ul> <p><b>Skok do dálky a výšky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti</li> <li>- skok do dálky z rozběhu - postupně odraz z břevna (5 až 7 dvojkroků)</li> <li>- skok do výšky (skrčný, střižný) z krátkého rozběhu</li> <li>- rozměření rozběhu</li> </ul> <p><b>Hod</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro hod míčkem</li> <li>- hod míčkem z rozběhu</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje základy pravidel bezpečnosti</li> <li>- reaguje na základní pokyny a gesta učitele</li> <li>- zvládá aktivně základní osvojované pojmy</li> <li>- dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení</li> <li>- při gymnastickém cvičení zvládá přesné provádění pohybů</li> <li>- zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s pomocí)</li> <li>- zvládá základy gymnastického odrazu z můstku</li> <li>- zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- spojení rozběhu s odhodem</li> </ul> <p><b>GYMNASTIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně)</li> <li>- základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení</li> <li>- průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd.</li> </ul> <p><b>Akrobacie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kotoul vpřed a jeho modifikace</li> <li>- kotoul vzad a jeho modifikace</li> <li>- průpravná cvičení pro stoj na rukou</li> <li>- stoj na rukou (s pomocí)</li> <li>- akrobatické kombinace</li> </ul> <p><b>Přeskok</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku</li> <li>- skrčka přes kozu (bednu, koně) našír odrazem z můstku</li> <li>- roznožka přes kozu našír odrazem z můstku</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>výšky</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá základy chůze na kladině s obměnami</li> <li>- zvládá základy šplhu</li> <li>- jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- reaguje na základní pokyny a gesta učitele</li> <li>- uvědomuje si jména základních lidových tanců,</li> <li>- dovede pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní</li> <li>- vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady rytmy, melodii atd.</li> <li>- reaguje na hezký pohyb i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu</li> <li>- dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický a melodický doprovod</li> <li>- nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví</li> <li>- umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok</li> <li>- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet</li> </ul> | <p><b>Kladina 1 m (převážně dívky)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chůze s obměnami</li> </ul> <p><b>Šplh na tyči, na laně</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- průpravná cvičení pro šplh</li> <li>- šplh na tyči do výše 4 m</li> <li>- šplh na laně do výše 4 m</li> </ul><br><p><b>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- názvy základních lidových tanců, držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4</li> <li>- základy cvičení s náčiním (šátek, švihadlo, míč aj.) při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednoduché sestavy</li> </ul> <p><b>POHYBOVÉ HRY</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá 10-20 různých pohybových her, a ví jaké je jejich zaměření</li> <li>- dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her</li> <li>- umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele)</li> <li>- uplatňuje základy pravidel bezpečnosti</li> <li>- dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji</li> <li>- uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet</li> <li>- zvládá základní pojmy osvojovaných činností</li> </ul><br><ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal) a dovede je využívat (samo-statně nebo za pomoci učitele)</li> <li>- dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- variace her více druhů</li> <li>- využití přírodního prostředí pro pohybové hry</li> <li>- využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní</li> </ul><br><p><b>SPORTOVNÍ HRY</b></p> <p><b>Základní pojmy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher)</li> <li>- základní organizace utkání – losování zahájení, počítání skóre, ukončení utkání</li> <li>- vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry</li> </ul> <p><b>Vlastní nácvik</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem)</li> <li>- chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní</li> </ul> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel</li> <li>- uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře</li> <li>- Projevuje v souladu s činností vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu). <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dokáže se dohodnout na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.</li> </ul> </li> <li>- Dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a dokáže tyto aktuální informace předat.</li> <li>- Zobrazuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž, utkání.</li> <li>- Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám.</li> </ul> | <p>stranou nohy</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vedení míče (driblingem, nohou)</li> <li>- střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku (z místa) i z pohybu, vyvolanou rukou, nohou</li> <li>- udržet míč pod kontrolou mužstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu</li> <li>- průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal, miniházená)</li> <li>- základní spolupráce ve hře</li> </ul> <p><b>ÚPOLY</b></p> <p>V rámci tématu „Pohybové hry“ a „Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.</p> <p><b>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ</b></p> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p><b>CVIČENÍ</b></p> <p>Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinám Tv především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení.</p> <p><b>LYŽOVÁNÍ, BRUSLENÍ</b></p> <p>hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p><b>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</b></p> <p><b>PLAVÁNÍ</b></p> <p>Základní plavecký výcvik</p> <p>hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu</p> |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 5.9. PRACOVNÍ ČINNOSTI

### 5.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* vychází ze vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

### 5.9.2. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učební osnovy vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* RVP ZV - na 1. stupni: **Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.** Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 5 hodin). Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s

jednohodinovou týdenní dotací (např. s Výtvarnou výchovou apod.). Bez ohledu na charakter pracovních činností probíhá výuka vyučovacího předmětu Pracovní činnosti ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky.

Výuka probíhá ve třídách, v učebně výpočetní techniky, na školním pozemku, v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

### **5.9.3. Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní činnosti**

#### **KOMPETENCE K UČENÍ**

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

#### **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Na modelových příkladech učíme žáky užívat různé algoritmy řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému..

- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

## **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.; umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky.

## **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

## KOMPETENCE OBČANSKÉ

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
  - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
  - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- 
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
  - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
  - Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
  - Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci.
  - Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
  - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
  - Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
  - Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“.
  - V rámci předmětu seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
  - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
  - Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.
  - Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

## KOMPETENCE PRACOVNÍ

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci,

naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie,

naučit žáky chránit své zdraví při práci,

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.

- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.

- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi.

- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).

Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

## KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Viz dodatek ŠVP

### 5.9.4. Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu (OVO) Člověk a svět práce

#### 1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

##### Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

*1.1. vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů*

*1.2. pracuje podle slovního návodu a předlohy*

##### Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

*1.3. vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu*

*1.4. využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic*

*1.5. volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu*

*1.6. udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

#### Učivo (U)

1.1. vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)

1.2. pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití

1.3. jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

#### 1.4. lidové zvyky, tradice, řemesla

## 2. **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI**

### Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

*2.1. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*

### Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

*2.2. provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*

*2.3. pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*

*2.4. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*

### Učivo (U)

2.1. stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

2.2. práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

## 3. **PĚSTITELSKÉ PRÁCE**

### Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

*3.1. provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování*

*3.2. pečuje o nenáročné rostliny*

### Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

*3.3. provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*

*3.4. ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*



***3.5. volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní***

***3.6. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu***

#### **Učivo (U)**

3.1. základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo

3.2. pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

3.3. pěstování pokojových rostlin

3.4. rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

#### **4. PŘÍPRAVA POKRMŮ**

##### **Očekávané výstupy - 1. období (OVO)**

žák

***4.1. připraví tabuli pro jednoduché stolování***

***4.2. chová se vhodně při stolování***

##### **Očekávané výstupy - 2. období (OVO)**

žák

***4.3. orientuje se v základním vybavení kuchyně***

***4.4. připraví samostatně jednoduchý pokrm***

***4.5. dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování***

***4.6. udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni***

#### **Učivo (U)**

4.1. základní vybavení kuchyně

4.2. výběr, nákup a skladování potravin

4.3. jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

4.4. technika v kuchyni - historie a význam

### 5.9.5. **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti**

#### **PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. ročník**

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| <b>Žák:</b><br>- rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti, předvede správné způsoby zacházení s materiálem<br>- porovná vlastnosti zpracovaného materiálu<br>- ověří vlastnosti materiálu v praxi<br>- zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností<br>- rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, jak s nimi zacházet<br>- popíše jednoduchý pracovní postup<br>- popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti<br>- uvede způsob a použití jednoduché operace<br>- napodobí předváděnou práci | - práce s materiály<br>- přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty<br>- vlastnosti materiálu, užití v praxi<br>- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování<br>- jednoduché pracovní postupy<br><br>- organizace práce, technologická kázeň<br>- grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie<br>- hygiena a bezpečnost práce | ČLS, ČJ, AJ, HV, MA, VV |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- objasní prováděné pokusy a pozorování při nichž vlastní prací nebo demonstrací pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou</li> <li>- se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli</li> <li>- dovede organizovat práci skupiny</li> <li>- dodržuje body organizačního řádu</li> <li>- podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek</li> <li>- prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek</li> <li>- příkladně plní povinnosti služby</li> <li>- bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi</li> <li>- předvede ošetření drobného poranění</li> <li>- sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu</li> <li>- zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce montážní a demonstrační</li> <li>- stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž</li> <li>- práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem</li> <li>- bezpečnostní předpisy</li> <li>- první pomoc při úrazu</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                      |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede jednoduchý pracovní postup</li> <li>- bezpečně zachází s díly stavebnice</li> <li>- při práci dbá na osobní čistotu a bezpečnost</li> <li>- vyhotoví (dle své fantazie) jednoduché výrobky</li> <li>- podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období</li> <li>- provede jednoduché pěstitelské práce</li> <li>- předvede péči o pokojové květiny</li> <li>- vede si jednoduché kolektivní záznamy</li> <li>- pojmenuje vybrané pokojové květiny</li> <li>- připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidové zvyky, tradice, řemesla</li> <li>- pěstitelské práce</li> <li>- jednoduchá úprava stolu, pravidla chování</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## PRACOVNÍ ČINNOSTI 2. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení</li> <li>- porovná vlastnosti zpracovaného materiálu</li> <li>- ověří vlastnosti materiálu v praxi</li> <li>- zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností</li> <li>- rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet</li> <li>- uvede jednoduchý pracovní postup</li> <li>- popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti</li> <li>- uvede způsob a použití jednoduché operace</li> <li>- napodobí průběh předváděné práce</li> <li>- objasní prováděné pokusy a pozorování při nichž vlastní prací nebo demonstrací pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s materiály</li> <li>- přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty</li> <li>- vlastnosti materiálu, užití v praxi</li> <br/> <li>- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</li> <li>- jednoduché pracovní postupy</li> <li>- organizace práce, technologická kázeň</li> <li>- grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie</li> <br/> <li>- hygiena a bezpečnost práce</li> <li>- práce montážní a demonstrační</li> <li>- stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž</li> </ul> | <p>ČLS, ČJ, AJ, HV, MA, VV</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                     |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli</li> <li>- předvede dovednost organizovat práci skupiny</li> <li>- dodržuje body organizačního řádu</li> <li>- podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek</li> <li>- prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, pracovní místo udržuje v čistotě a pořádku</li> <li>- příkladně plní povinnosti služby</li> <li>- bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi</li> <li>- předvede ošetření drobného poranění</li> <li>- sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánku</li> <li>- zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze</li> <li>- uvede jednoduchý pracovní postup</li> <li>- bezpečně zachází s díly stavebnice</li> <li>- při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost</li> <li>- vyhotoví dle fantazie jednoduché výrobky</li> <li>- podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem</li> <li>- bezpečnostní předpisy</li> <li>- první pomoc při úrazu</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                      |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>lidovým tradicím, k ročnímu období</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- provede jednoduché pěstitelské práce</li> <li>- předvede péči o pokojové květiny</li> <li>- vede si jednoduché kolektivní záznamy</li> <li>- rozliší, pojmenuje vybrané pokojové květiny</li> <li>- připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidové zvyky, tradice, řemesla</li> <li>- pěstitelské práce</li> <li>- jednoduchá úprava stolu, pravidla chování</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### PRACOVNÍ ČINNOSTI 3. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení</li> <li>- porovná vlastnosti zpracovaného materiálu</li> <li>- ověří vlastnosti materiálu v praxi</li> <li>- zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností</li> <li>- rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet</li> <li>- uvede jednoduchý pracovní postup</li> <li>- popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti</li> <li>- uvede způsob a použití jednoduché operace</li> <li>- napodobí průběh předváděné práce</li> <li>- objasní prováděné pokusy a pozorování při nichž vlastní prací nebo demonstrací pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s materiály</li> <li>- přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty</li> <li>- vlastnosti materiálu, užití v praxi</li> <li>- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</li> <li>- jednoduché pracovní postupy</li> <li>- organizace práce, technologická kázeň</li> <li>- grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie</li> </ul> | <p>ČLS, ČJ, AJ, HV, MA, VV</p> |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>mezi materiálem a nástrojem, pomůckou</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli</li> <li>- předvede dovednost organizovat práci skupiny</li> <li>- dodržuje body organizačního řádu</li> <li>- podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek</li> <li>- prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, pracovní místo udržuje v čistotě a pořádku</li> <li>- příkladně plní povinnosti služby</li> <li>- bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi</li> <li>- předvede ošetření drobného poranění</li> <li>- sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu</li> <li>- zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze</li> <li>- uvede jednoduchý pracovní postup</li> <li>- bezpečně zachází s díly stavebnice</li> <li>- při práci dbá na osobní čistotu a bezpečnost</li> <li>- vyhotoví dle fantazie jednoduché výrobky</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- hygiena a bezpečnost práce</li> <li>- práce montážní a demonstrační</li> <li>- stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž</li> <li>- první pomoc při úrazu</li> <li>- práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem</li> <li>- bezpečnostní předpisy</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                      |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období</li> <li>- provede jednoduché pěstitelské práce</li> <li>- předvede péči o pokojové květiny</li> <li>- vede si jednoduché kolektivní záznamy</li> <li>- rozliší, pojmenuje vybrané pokojové květiny</li> <li>- připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidové zvyky, tradice, řemesla</li> <li>- pěstitelské práce</li> <li>- jednoduchá úprava stolu, pravidla chování</li> </ul> |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## PRACOVNÍ ČINNOSTI 4. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- předvede správné praktické činnosti s daným materiálem.</li> <li>- rozliší různé materiály uvede jejich vlastnosti</li> <li>- předvede základní dovednosti práce s technickými materiály</li> <li>- bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech</li> <li>- používá složitější pracovní nářadí a pomůcky</li> <li>- zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu</li> <li>- vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí</li> <li>- samostatně podle vlastní představy vypracuje plánec výrobku, k jeho zhotovení z volí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup. vzniklé problémy vhodným způsobem samostatně vyřeší</li> <li>- dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty</li> <li>- vlastnosti materiálu, užití v praxi</li> <li>- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</li> <li>- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kážeň.</li> </ul> | <p>ČLS, ČJ, AJ, HV, MA, VV</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                     |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost</li> <li>- používá složitější metodickou řadu pracovního postupu</li> <li>- samostatně zaznamená dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy</li> <li>- vystihne podstatu pracovního procesu</li> <li>- určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku</li> <li>- samostatně vyhledá informace o různých technologiích v dostupné literatuře</li> <li>- sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup</li> <li>- vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí</li> <li>- napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo</li> <li>- při pracovním postupu použije kreslený návod</li> <li>- provede pokusy a pozorování při nichž vlastní práci pozná vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek</li> <li>- vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem</li> <li>- důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce montážní a demontážní stavebnice,</li> <li>- grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie</li> </ul> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>práce s nástroji, pomůckami</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění</li> <li>- dodržuje bezpečnost a hygienu práce</li> <li>- dodržuje pořádek na pracovním místě</li> <li>- předvede práci podle slovního návodu, vzoru, fantazie</li> <li>- vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře</li> <li>- uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny</li> <li>- provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny</li> <li>- rozliší jednoduché pěstitelské nářadí</li> <li>- při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy</li> <li>- orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidové zvyky, tradice, řemesla</li> <li>- první pomoc při úrazu</li> <li>- práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem</li> <li>- péče o pokojové rostliny</li> <li>- pěstitelské práce</li> <li>- bezpečnostní předpisy</li> <li>- základní vybavení kuchyně</li> <li>- výběr, nákup a skladování potravin.</li> <li>- technika v kuchyni, historie a význam.</li> </ul> |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## PRACOVNÍ ČINNOSTI 5. ročník

| KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | KONKRETIZOVANÉ UČIVO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| <p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- předvede správné praktické činnosti s daným materiálem</li> <li>- rozliší různé materiály uvede jejich vlastnosti</li> <li>- předvede základní dovednosti práce s technickými materiály</li> <li>- bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech</li> <li>- používá složitější pracovní nářadí a pomůcky</li> <li>- zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu</li> <li>- vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí</li> <li>- samostatně podle vlastní představy vypracuje plánec výrobku, k jeho zhotovení z volí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup. vzniklé problémy vhodným způsobem samostatně vyřeší</li> <li>- dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s materiály, přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty</li> <li>- vlastnosti materiálu, užití v praxi</li> <li>- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</li> <li>- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň.</li> </ul> | <p>ČLS, ČJ, AJ, HV, MA, VV</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                       |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost</li> <li>- používá složitější metodickou řadu pracovního postupu</li> <li>- samostatně zaznamená dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy</li> <li>- vystihne podstatu pracovního procesu</li> <li>- určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku</li> <li>- samostatně vyhledá informace o různých technologiích v dostupné literatuře</li> <li>- sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup</li> <li>- vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí</li> <li>- napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo</li> <li>- při pracovním postupu použije kreslený návod</li> <li>- provede pokusy a pozorování při nichž vlastní práci pozná vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek</li> <li>- vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie</li> <li>- lidové zvyky, tradice, řemesla</li> <li>- práce montážní a demontážní stavebnice, práce s</li> </ul> |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>programem</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami</li> <li>- ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění</li> <li>- dodržuje bezpečnost a hygienu práce</li> <li>- dodržuje pořádek na pracovním místě</li> <li>- předvede práci podle slovního návodu, vzoru, fantazie</li> <li>- vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře</li> <li>- uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny</li> <li>- provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny</li> <li>- rozliší jednoduché pěstitelské nářadí</li> <li>- při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy</li> <li>- orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu</li> </ul> | <p>návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pracovní pomoc při úrazu</li> <li>- bezpečnostní předpisy,</li> <li>- péče o pokojové rostliny</li> <li>- pěstitelské práce</li> </ul> |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



|                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                 |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p>pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní vybavení kuchyně.</li> <li>- výběr, nákup a skladování potravin.</li> <li>- technika v kuchyni, historie a význam.</li> </ul> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

### 6.1. HODNOCENÍ

Vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

**Způsob hodnocení** - Na naší škole používáme klasifikaci.

#### **Kritéria hodnocení**

1. V jaké míře a kvalitě si žák osvojuje poznatky a dovednosti dané povahou vyučovacích předmětů (jak pevně a trvale, jak rozumí učivu, jak chápe smysl a význam učiva v širších celcích), zda projevuje zájem o obohacování svých vědomostí a dovedností v jednotlivých předmětech.
2. Jak dovede žák používat získané vědomosti a dovednosti při řešení úkolů slovních i písemných, při řešení poznávacích i praktických situací a problémů, jak dovede získané vědomosti, dovednosti a postupy demonstrovat na příkladech a aplikovat v podmínkách běžného života.
3. Jak žák ovládá základní komunikační prostředky, které mu umožňují užívat a uplatňovat získané vědomosti a dorozumívat se ve škole a mimo školu (jak umí naslouchat, jak se umí věcně, srozumitelně a souvisle vyjadřovat, jak umí klást otázky, formulovat své myšlenky, zapojovat se do hovoru, jakou má slovní zásobu, jak s ní dovede pracovat, jak dovede vyprávět, sdělovat své zkušenosti, zážitky, vysvětlovat své názory a pracovní postupy). Na jaké úrovni je jeho písemný projev.
4. Jak se u žáka projevují rysy samostatného myšlení (jak chápe souvislosti věcí, faktů, jevů a procesů, jak dovede třídit, rozlišovat podstatné od nepodstatného, hledat příčiny a následky, jak dovede zdůvodňovat, vyvozovat jednoduché závěry a zobecnění), zda si tvoří o věcech a jevech samostatný úsudek a zda ho dovede opřít o argumenty.
5. Jak žák ovládá důležité učební postupy a způsoby samostatné práce (jak dovede pracovat s učebnicí, pracovními sešity a listy, s atlasy, tabulkami, slovníky, jak dovede

vyhledávat informace v různých zdrojích a jednoduchým způsobem je zpracovávat, zda a jak dovede zhotovovat různé nákresy, schémata, grafy a přehledy).

6. Jak žák chápe a s jakým porozuměním přijímá mravní a občanské hodnoty, s kterými se setkává v průběhu svého vzdělávání a jsou významné pro jeho rozhodování a jednání v dalším životě (jak si kritéria k rozeznávání dobrých a špatných názorů, postojů a činů lidí, v jaké míře je otevřený a vnímavý k hodnotám národního společenství, k národním tradicím a národní kultuře, jaký má vztah k svému domovu, k přírodě, k životnímu prostředí, jak dovede pečovat o své zdraví).
7. Jak se žák projevuje, jaké má vlastnosti (jak spolehlivě a odpovědně plní své povinnosti, jak je snaživý, zda dovede spolupracovat ve vyučování, při práci ve skupině, zda je vstřícný a tolerantní ke spolužákům, zda zachovává elementární pravidla kulturního chování a lidského soužití).

### **Obecné zásady hodnocení**

1. Přístupy k hodnocení jsou ovlivněny stylem pedagogické práce učitele a povahou a způsobem vzdělávání na 1. stupni základní školy.
2. Hodnocení vede k upevňování pozitivního vztahu žáků ke škole a jejich motivace k dosahování dobrých výsledků.
3. Učitelé uplatňují přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Např.: neklasifikují žáka ihned po jeho návratu do školy po nepřítomnosti delší než 1 týden, místo dopisování sešitů může žák požádat o okopírování, zkoušení se provádí až po vysvětlení a procvičení učiva, učitel hodnotí to, co žák umí, výsledky práce posuzuje objektivně, nepodléhá subjektivním ani vnějším vlivům.
4. Při celkové klasifikaci přihlížejí učitelé k tomu, že žák mohl zakolísat v učebním výkonu pro určitou indispozici.
5. Na konci pololetí se hodnotí kvalita práce a učební výsledky za celé období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka. Nelze přezkušovat žáky na konci klasifikačního období z učiva celého tohoto období.
6. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru známek, ale na základě všech daných kritérií.
7. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň učitelé po vzájemné dohodě.
8. Učitel zkouší žáky před kolektivem třídy, ne individuálně v kabinetě.

9. Učitel seznamuje žáky s každým výsledkem klasifikace, zdůvodní ho, poukáže na klady i nedostatky hodnocených projevů. Po ústním zkoušení oznámí výsledek hodnocení okamžitě, ostatní (písemné, grafické...) do čtrnácti dnů. Opravené písemné (grafické a jiné) práce předkládá učitel žákům a na požádání ve škole i zákonným zástupcům.
10. Učitel sděluje známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zákonným zástupcům žáka prostřednictvím žákovské knížky. Výsledná známka musí odpovídat známám, které žák dostal a které byly sděleny rodičům.
11. Učitel vede evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl doložit správnost celkové klasifikace i způsob získání známek.
12. Písemné nebo jiné práce, podle nichž se stanovuje klasifikace, uchovává vyučující celý školní rok (do konce hlavních prázdnin). U žáků odloženou klasifikací do 30.10. dalšího školního roku.
13. Informace o chování a prospěchu žáků jsou jejich zákonným zástupcům sdělovány převážně na třídních schůzkách při osobním jednání, ne veřejně. Dále je možné domluvit si individuální konzultaci. V případě mimořádného zhoršení prospěchu či chování žáka informuje vyučující zákonné zástupce bezprostředně a prokazatelným způsobem.
14. Za jeden přestupek se uděluje pouze jedno opatření – např. žák často zapomíná domácí úkoly a pomůcky – dostane buď horší známku z daného předmětu, nebo nějaké opatření k posílení kázně.

### **Způsob získávání podkladů pro hodnocení**

1. Soustavným diagnostickým pozorováním žáka, sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování.
2. Zkoušením ústním, písemným, grafickým, praktickým a pohybovým, didaktickými testy.
3. Písemnou prací z učiva za delší období. Pokud tato práce přesahuje 25 minut, oznámí ji učitel žákům nejméně týden předem a zápisem v třídní knize informuje ostatní vyučující. Takovou práci mohou psát žáci v jednom dni pouze jednu.
4. Analýzou výsledků různých činností žáka.
5. Z každého předmětu musí mít žák alespoň tři známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu z ústního zkoušení.

## **Hodnocení vzdělávání**

### **a) Slovní hodnocení**

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech jsou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení. Také i doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

### **b) Klasifikace**

Výsledky vzdělávání žáka se v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech hodnotí stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Na prvním stupni se používá pro zápis stupně hodnocení číslice.

### **c) Nehodnocen**

V případě dlouhodobé absence může být žák nehodnocen.

## **Klasifikace v předmětech s převahou naukového zaměření**

### **Stupeň 1 (výborný)**

Žák si trvale osvojuje poznatky a dovednosti, samostatně a tvořivě je uplatňuje při řešení slovních i písemných úkolů, dokáže je aplikovat v podmínkách běžného života. Fakta, pojmy, definice a zákonitosti ovládá uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a poznatky z různých vzdělávacích oblastí propojuje do širších celků. Projevuje zájem o získávání nových vědomostí a dovedností. Ovládá základní komunikační prostředky, jeho ústní i písemný projev je správný, přesný a výstižný. Má bohatou slovní zásobu, přesně formuluje své myšlenky, aktivně se zapojuje do diskuze. Umí vysvětlit své názory a pracovní postupy, které bezpečně ovládá. Samostatně dokáže věci a fakta třídít, rozlišovat podstatné od nepodstatného, vyvozovat závěry a zobecnění, vyhledávat informace v různých zdrojích a jednoduchým způsobem je zpracovávat. Uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení zde je velmi přínosné. Je vždy schopen sebehodnocení i hodnocení ostatních.

### **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák si trvale osvojuje poznatky a dovednosti, s menší pomocí učitele je pak uplatňuje při řešení slovních a písemných úkolů a s menším podnětem učitele je aplikuje v podmínkách běžného života. Fakta, pojmy, definice a zákonitosti ovládá celkem přesně a uceleně, chápe vztahy mezi nimi a poznatky z různých vzdělávacích oblastí propojuje do širších celků s menšími chybami, případně s pomocí učitele. Projevuje zájem o získávání nových vědomostí a dovedností. V podstatě ovládá základní komunikační prostředky, jeho ústní a písemný projev není vždy úplně správný, přesný a výstižný. Má bohatou slovní zásobu, ale někdy nedokáže přesně zformulovat své myšlenky, ne vždy se zapojuje do diskuze. Umí obhájit své názory, pracovní postupy ovládá s menšími chybami. S pomocí učitele třídí věci a fakta správně, rozlišuje podstatné od nepodstatného a vyvozuje závěry a zobecnění. Vyhledává informace v různých zdrojích, zpracovává je s menšími chybami. Uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je přínosné. Většinou je schopen sebehodnocení i hodnocení ostatních.

### **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák někdy zapomene dříve osvojené poznatky a dovednosti, k jejich uplatňování při řešení slovních a písemných úkolů i k jejich aplikaci v podmínkách běžného života potřebuje větší pomoc učitele. Fakta, pojmy, definice a zákonitosti neovládá přesně a uceleně, často

nechápe vztahy mezi nimi, poznatky z různých vzdělávacích oblastí propojuje do širších celků s většími chybami. Projevuje menší zájem o získání nových vědomostí a dovedností. Neovládá úplně základní komunikační prostředky, jeho ústní a písemný projev je často nesprávný, nepřesný a málo výstižný. Má určitou slovní zásobu, ale své myšlenky formuluje nepřesně, do diskuze se zapojuje jen částečně. Někdy nedokáže obhájit své názory, pracovní postupy ovládá s většími chybami. Potřebuje větší pomoc učitele při třídění věcí a faktů, rozlišování podstatného do nepodstatného a při vyvozování závěrů a zobecnění. Nepřesnosti a chyby dokáže pod vedením učitele opravit. Informace vyhledává a zpracovává jen podle návodu učitele. V týmu nepracuje příliš aktivně, jeho působení je méně přínosné. Většinou je schopen správného sebehodnocení i hodnocení ostatních.

#### **Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák si osvojuje poznatky a dovednosti jen na krátké časové období, dělá závažné chyby při jejich uplatňování v řešení slovních a písemných úkolů, pod vedením učitele je schopen tyto chyby opravit. Je nesamostatný, nedokáže aplikovat vědomosti a dovednosti v běžném životě. Téměř neovládá fakta, pojmy, definice a zákonitosti a nechápe vztahy mezi nimi. Neprojevuje téměř žádný zájem o získání nových vědomostí a dovedností. Nedokáže samostatně pracovat se základními komunikačními prostředky, jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky. Má menší slovní zásobu, nedokáže přesně formulovat své myšlenky, do diskuze se zapojuje velmi málo. Svě názory dokáže obhájit jen málokdy, pracovní postupy ovládá s velkými chybami. Má velké těžkosti při vyhledávání informací a bez pomoci je nedovede třídit, rozlišovat a vyvozovat závěry. V týmu téměř nepracuje, jen přihlíží, takže jeho působení je nepřínosné. Někdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních.

#### **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák si nedokáže osvojit poznatky a dovednosti, a tím dělá velmi závažné chyby při jejich uplatňování v řešení slovních a písemných úkolů a při aplikaci v běžném životě. Neovládá fakta, pojmy, definice a zákonitosti a nechápe vztahy mezi nimi. Neprojevuje zájem o získávání nových vědomostí a dovedností. Nepracuje samostatně a jeho ústní a písemný projev má velmi vážné nedostatky. Chyby většinou nedovede opravit ani s pomocí učitele. Má malou slovní zásobu, nedovede přesně formulovat své myšlenky, do diskuze se nezapojuje. Svě názory nedokáže obhájit a pracovní postupy téměř neovládá. Má velké těžkosti při vyhledávání informací a nedovede s nimi dále pracovat. V týmu nepracuje, často svou činností narušuje spolupráci a jeho působení není pro tým vůbec přínosné. Není schopen správného sebehodnocení a hodnocení ostatních.

## **Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření**

(předměty ze vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Člověk a zdraví)

### **Stupeň 1 (výborný)**

Žák je velmi aktivní, pracuje samostatně a tvořivě, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí individuálně i v týmu dle požadavků ŠVP. Tvořivě aplikuje osvojené vědomosti a dovednosti. Jeho projev je působivý, originální, procítěný a přesný. Má výrazný zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Úspěšně rozvíjí svůj vkus a tělesnou zdatnost. Ví, jak má pečovat o své zdraví a tyto zásady dodržuje.

### **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák je aktivní, většinou pracuje samostatně a tvořivě, využívá své osobní předpoklady a úspěšně je rozvíjí individuálně i v týmu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky dle požadavků ŠVP. Aplikuje osvojené vědomosti a dovednosti. Zajímá se o estetiku, umění a tělesnou kulturu. Rozvíjí svůj vkus a tělesnou zdatnost. Ví, jak má pečovat o své zdraví a tyto zásady v podstatě dodržuje.

### **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový, potřebuje vedení učitele. Jeho projev je méně působivý, osvojené vědomosti a dovednosti nejsou zcela podle požadavků ŠVP, žák se dopouští chyb. Neprojevuje zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu, svůj vkus a tělesnou zdatnost nerozvíjí v požadované míře. Mnohdy nedodržuje zásady péče o své zdraví.

### **Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák je málokdy aktivní, nepracuje tvořivě a samostatně, práce se mu často nedaří ani pod vedením učitele. Jeho vědomosti a dovednosti neodpovídají požadavkům ŠVP. Projevuje jen velmi malý zájem o práci v těchto předmětech, nerozvíjí svůj vkus a tělesnou zdatnost. Málo pečuje o své zdraví.

### **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák je převážně pasivní, jeho vědomosti a dovednosti jsou na nízké úrovni, jeho projev nemá estetickou hodnotu. Neprojevuje zájem o práci, nechce rozvíjet svůj vkus a tělesnou zdatnost. Nezáleží mu na svém zdraví.



## **Klasifikace v předmětech s převahou pracovního zaměření**

(předměty ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce)

### **Stupeň 1 (výborný)**

Žák soustavně projevuje pozitivní vztah k práci své i ostatních. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané vědomosti a dovednosti v praxi. Bezpečně ovládá pracovní postupy, dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně organizuje práci svou i v týmu, udržuje na pracovišti pořádek, uvědoměle dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Aktivně pečuje o přírodu a životní prostředí, hospodárně využívá suroviny, materiál a energii. Bezpečně obsluhuje potřebná zařízení, správně používá nástroje, nářadí, měřidla apod. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

### **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák projevuje pozitivní vztah k práci své i ostatních. Samostatně, ale méně pohotově a s menší jistotou využívá získané vědomosti a dovednosti v praxi. Ovládá pracovní postupy, ale častěji se dopouští chyb. Výsledky jeho práce mají více drobných nedostatků. Účelně organizuje práci svou i v týmu, udržuje na pracovišti pořádek, dodržuje zásady BOZP. Pečuje o přírodu a životní prostředí, využívání surovin, materiálu a energie není vždy úplně hospodárné, při obsluze potřebných zařízení a při používání nástrojů, nářadí, měřidel apod. občas chybí. Překážky překonává s menší pomocí učitele.

### **Stupeň 3 (dobrý)**

Ne vždy projevuje žák pozitivní vztah k práci své i ostatních. Získané vědomosti a dovednosti využívá v praxi za pomoci učitele. Také při pracovních postupech a způsobech práce občas potřebuje radu učitele. Výsledky jeho práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, v týmu je spíše pasivní. Dodržuje zásady BOZP, na pracovišti udržuje pořádek. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiál a energii. V malé míře pečuje o životní prostředí. Pod dohledem učitele obsluhuje potřebná zařízení, používá nástroje, nářadí, měřidla apod. K překonání překážek v práci potřebuje radu učitele.

#### **Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák pracuje bez zájmu, nemá pozitivní vztah k práci. Získané vědomosti a dovednosti dovede využít v praxi jen za soustavné pomoci učitele. Při volbě pracovních postupů chybuje, potřebuje pomoc učitele. Výsledky jeho práce mají závažné nedostatky. Sám si nedokáže zorganizovat svou práci, v týmu je pasivní. Méně dbá na pořádek na pracovišti, na dodržování zásad BOZP a na ochranu životního prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti při využívání surovin, materiálů a energie. Při obsluze zařízení a používání nástrojů apod. se dopouští závažných chyb, překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

#### **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák neprojevuje žádný zájem o práci, ani se nezapojuje do práce v týmu. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit v praxi teoretické poznatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce bývají často nedokončené, nepřesné a neúplné. Nedbá na pořádek na pracovišti, neovládá předpisy BOZP, nedbá na ochranu životního prostředí. nevyužívá hospodárně suroviny, materiály a energii. Při obsluze zařízení a při používání nástrojů, náradí a měřidel se dopouští velmi závažných chyb. Překážky v práci nedokáže odstranit.

## **Klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Vyučující postupují podle platné vyhlášky a ve znění pozdějších předpisů a respektují doporučení pedagogicko-psychologického zařízení. Po dohodě s rodiči může být žák klasifikován, nebo hodnocen slovně, nebo může být použito obou způsobů.

### **Stupeň 1 (výborný)**

Žák umí používat a používá kompenzační pomůcky. S jejich využitím pracuje uvědoměle, bezpečně ovládá pojmy, fakta, a poznatky, aktivně pracuje v týmu a jeho působení zde je přínosné. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Po zadání práce pracuje samostatně. Je schopen samostatně studovat vhodné (případně upravené) texty. Má pohotové myšlení, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně. Má bohatou slovní zásobu, dokáže formulovat své myšlenky přesně a výstižně, zapojuje se do diskuze. Písemný projev odpovídá osobním předpokladům. V předmětech vých. a prac. zaměření je aktivní, projevuje o tyto předměty zájem, úspěšně rozvíjí své osobní možnosti. Tvořivě aplikuje osvojené dovednosti, vědomosti a postupy. Jeho projev je působivý, originální, procítěný a dle možností přesný.

### **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák umí používat a používá kompenzační pomůcky. S jejich využitím pracuje uvědoměle, téměř bezpečně ovládá pojmy, fakta a poznatky, v týmu pracuje většinou aktivně, jeho působení zde je přínosné. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních. Po zadání práce pracuje celkem samostatně, jen s menší pomocí učitele. Dle návodu je schopen samostatně studovat vhodně upravené texty. V podstatě chápe souvislosti, myslí logicky. Má dostatečnou slovní zásobu, dokáže formulovat své myšlenky, zapojuje se do diskuze. Písemný projev odpovídá osobním předpokladům. V předmětech vých. a prac. zaměření je většinou aktivní, převážně samostatný, úspěšně rozvíjí své předpoklady. Jeho projev je působivý a originální má jen menší nedostatky. Aplikuje osvojené dovednosti, vědomosti a postupy.

### **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák používá kompenzační pomůcky pod vedením učitele. Pracuje uvědoměle, ale pojmy, fakta a poznatky ovládá s určitými nedostatky. Zapojuje se do práce v týmu, ale jeho působení zde je málo přínosné. Ne vždy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních. Po

zadání samostatné práce potřebuje pomoc učitele. Také při samostatném studiu vhodně upravených textů potřebuje podporu učitele. Myšlení má vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby. Nemá dostatečnou slovní zásobu, vyjadřuje se s obtížemi a nepřesně. Chyby dokáže s pomocí učitele odstranit. Jeho písemný projev ne vždy odpovídá jeho možnostem. V předmětech vých. a prac. zaměření je méně aktivní, nevyužívá dostatečně své možnosti a předpoklady. Dovednosti, vědomosti a postupy si nedokáže plně osvojit a aplikuje je pouze s pomocí učitele. Jeho projev je málo působivý, nepřesný, s chybami.

#### **Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák nedovede samostatně používat kompenzační pomůcky, chybuje i pod vedením učitele. Nepracuje uvědoměle, pojmy, fakta a poznatky ovládá s velkými nedostatky. Práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je téměř nepřínosné. Málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních. Nedokáže samostatně pracovat a studovat vhodně upravený text. V myšlení se vyskytují závažné chyby. Má velmi malou slovní zásobu, ústně i písemně se vyjadřuje jen o obtížích. Jen některé chyby dokáže s pomocí učitele odstranit. V předmětech vých. a prac. zaměření je často pasivní. Dovednosti, vědomosti a postupy si nedokáže osvojit, aplikuje je se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem o práci, nesnaží se, výsledky jeho práce jsou mnohdy nedokončené, neestetické a s velkými chybami.

#### **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák nedovede použít kompenzační pomůcky ani s návodem učitele. Nepracuje uvědoměle, požadované pojmy, fakta a dovednosti si neosvojil. Do práce v týmu se nezapojuje, není schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních. Nedokáže samostatně pracovat a studovat vhodně upravený text. Také jeho myšlení je nesamostatné. Žákův ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. V předmětech vých. a prac. zaměření je skoro vždy pasivní, Dovednosti, vědomosti a postupy si nedokáže osvojit a nedovede je většinou aplikovat ani s pomocí učitele. Neprojevuje zájem o práci, často ji druhým znemožňuje, jeho projev je neestetický a chybný a velmi často nedokončený.

## **Klasifikace chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou**

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

### **Stupeň 1 (velmi dobré)**

Žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Je přístupný výchovnému působení a své chyby se snaží napravit. Dovede rozeznat dobré a špatné názory, postoje a činy lidí, svým jednáním podpoří správné a dokáže zakročit proti špatným. Spolehlivě a odpovědně plní své povinnosti, je vstřícný a tolerantní ke svým spolužákům i vyučujícím, dodržuje elementární pravidla kulturního chování a lidského soužití.

### **Stupeň 2 (uspokojivé)**

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo ustanovení školního řádu, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. V tomto druhém případě se postupuje přes napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele a důtku ředitele školy. Podporuje špatné činy lidí, ohrožuje bezpečnost a zdraví své nebo ostatních osob. Soustavně neplní své povinnosti, nevhodně se chová ke svým spolužákům a dospělým osobám ve škole, záměrně narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Žák má 5-10 neomluvených hodin.

### **Stupeň 3 (neuspokojivé)**

Žák se dopustí tak závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo ustanovení školního řádu, že je vážně ohrožena bezpečnost a zdraví ostatních osob. Pokud již byl klasifikován stupněm 2 a dále se opakovaně dopouští méně závažných přestupků – neplní své povinnosti, nevhodně se chová ke spolužákům a dospělým osobám ve škole, porušuje Školní řád. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Žák má více než 10 neomluvených hodin.

## **Výchovná opatření**

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a)* napomenutí třídního učitele
- b)* důtku třídního učitele
- c)* důtku ředitele školy

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno. Napomenutí a důtky se na vysvědčení nezaznamenávají.

## **Celkové hodnocení žáka na vysvědčení**

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

### **Prospěl(a) s vyznamenáním**

Není-li v žádném z povinných předmětů stupeň prospěchu horší než 2 - chvalitebný, průměr ze všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a chování je hodnoceno stupněm 1 - velmi dobré.

### **Prospěl(a)**

Není-li v žádném z povinných předmětů stupeň prospěchu 5 - nedostatečný.

### **Neprospěl(a)**

Je-li v některém z povinných předmětů stupeň prospěchu 5 - nedostatečný.

## **Opravná zkouška, komisionální přezkoušení**

- 1** Žáci, kteří na 1. stupni ZŠ dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- 2** Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- 3** Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostavil, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.
- 4** Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dověděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka, je-li vyučujícím v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

- 5** Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- 6** Výsledek přezkoušení již není možné napadnout novou žádostí o přezkoušení.
- 7** Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Komisi pro opravnou zkoušku i pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda – ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, vyučuje-li ředitel danému předmětu, pak krajským úřadem jmenovaný jiný pracovník školy
- b) zkoušející učitel – vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- c) přísedící – jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené RVP

Výsledek přezkoušení i opravné zkoušky stanoví komise hlasováním. Ředitel školy sdělí výsledek prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení se žákovi vydá nové vysvědčení.

O opravné zkoušce i o přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Konkrétní obsah a rozsah opravné zkoušky a přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu s ŠVP.

### **Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území České republiky**

Dle platné vyhlášky a ve znění pozdějších předpisů.



### **Nelze-li žáka hodnotit**

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Nelze-li hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

### **Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku**

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně ZŠ, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na 1. stupni ZŠ již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

### **Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků**

1. Žáci se postupně učí hodnotit všechny své výkony – ústní, písemné, grafické, sportovní, umělecké atd., ale také své chování a vstupování.
2. Žák provádí sebehodnocení pod vedením učitele. Nejprve hodnotí žák, potom učitel, následuje diskuze a na závěr by měla přijít shoda.
3. Hodnotit se mohou jednotlivé výkony nebo určitá období.
4. Hodnotí se úspěchy i neúspěchy. Zároveň je třeba určit příčiny nedostatků a hledat řešení, jak je napravit, případně jak jim předcházet v příštím období.
5. Žák a učitel diskutují na základě demokratických principů. Sebehodnocení žáka nesmí být nátlakem na učitele. Učitel musí hodnotit objektivně.
6. Sebehodnocení žáka neprobíhá na principech srovnávání s ostatními žáky, protože každý žák má jiné předpoklady pro vykonávání hodnocené činnosti.

## 6.2. AUTOEVALUACE ŠKOLY

### Oblasti autoevaluace:

- Výchova a vzdělávání
- Spolupráce s rodiči a veřejností
- Personální oblast
- Materiální a finanční podmínky
- Řízení školy a školní klima

### Vymezení každé oblasti:

- Cíle, kterých chceme dosáhnout
- Kritéria - měřítka a znaky, podle kterých budeme hodnotit
- Nástroje, kterých budeme využívat k hodnocení
- Časové rozvržení evaluačních činností

## VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ

### Cíle

- poskytnout žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání
- rozvíjet osobnost každého žáka tak, aby byl schopen samostatně myslet, svobodně se rozhodovat a jednat podle uznávaných mravních hodnot
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k tomu, aby uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- učit žáky rozvíjet a chránit své zdraví a být za ně zodpovědný
- učit žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a hodnotám
- rozvíjet u žáků citlivost a vnímavost k lidem, životnímu prostředí a přírodě
- pomáhat žákům poznávat své schopnosti s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o profesní orientaci
- rozvíjet schopnosti talentovaných žáků a pečovat o žáky integrované

## **Kritéria**

- plnění vzdělávacího programu
- maximální využívání vyučovacích hodin - přípravy, motivace....
- individuální přístup a diferencované vyučování
- příprava žáků na olympiády a soutěže
- projektové vyučování
- pořádání besed a exkurzí
- návštěva kulturních představení, vlastní vystupování žáků
- výchovné akce
- charitativní akce
- prevence kriminality, protidrogová prevence, výchova ke zdraví, sportovní akce

## **Nástroje a časové rozvržení**

- hospitace - dle plánu
- prověrky ředitele školy - březen, červen
- testování CERMAT v 5. ročníku
- výsledky žáků v soutěžích a olympiádách - dle konání
- sledování chování žáků - průběžně
- rozhovory se žáky - průběžně
- hodnocení výsledků různých činností (charitativních, sběrových, sportovních...) - průběžně
- evidence a řešení problémů (šikana, drogy ...) - projednání s rodiči, na pedagog. radě

## **SPOLUPRÁCE S RODIČI A VEŘEJNOSTÍ**

### **Cíle**

- spokojenost rodičů se školou
- informovanost rodičů
- zapojení rodičů do dění ve škole
- vzdělávání rodičů týkající se výchovy dětí
- poradní servis pro rodiče
- vznik samosprávných orgánů rodičů
- informovanost veřejnosti o dění ve škole
- vzájemně přínosná spolupráce s organizacemi ve vesnici

## **Kritéria**

- pravidelné třídní schůzky, na nich pořádat besedy a přednášky, zvát hosty
- informace o prospěchu a chování podávat i mimo třídní schůzky, zvát rodiče individuálně, využívat žákovských knížek...
- pořádat pro rodiče vystoupení žáků, společné akce, umožnit jim sledovat výuku v hodinách
- upozorňovat rodiče na možnost vzniku rady školy
- prezentovat práce dětí na veřejnosti
- dopisování do Větrníku
- dodržovat již osvědčené metody spolupráce s organizacemi a hledat nové

## **Nástroje a časové rozvržení**

- třídní schůzky v září, v listopadu a dubnu
- na pedagog. radách vyhodnotit akce směřující k rodičům a veřejnosti
- kontrola žákovských knížek - 2x za rok
- práce dětí vystavovat v nákupním středisku - obměna průběžně
- dotazníky pro rodiče - jednou za dva roky
- rozhovory s rodiči, evidence jejich připomínek a nápadů - o třídních schůzkách
- vyhodnotit spolupráci s organizacemi

## **PERSONÁLNÍ OBLAST**

### **Cíle**

- týmová práce pedagogických pracovníků
- profesní růst učitelů
- získávat místní učitele
- nápaditost v práci, hledání nových metod a netradičních forem práce

### **Kritéria**

- tvorba a naplňování ŠVP
- projektové vyučování
- společné řešení výchovných problémů
- účast na seminářích a školeních
- předávání si zkušeností mezi sebou
- pomoc mladým začínajícím učitelům
- mezipředmětové vztahy

### **Nástroje a časové rozvržení**

- hospitace - dle plánu
- projednávání problémů na ped. radách - dle plánu
- vedení evidence účasti jednotlivých učitelů na vzdělávání - průběžně
- vzájemné hospitace vyučujících mezi sebou - průběžně
- hodnocení projektů - průběžně

## **MATERIÁLNÍ A FINANČNÍ PODMÍNKY**

### **Cíle**

- finanční prostředky od státu i zřizovatele účelně využívat k nákupu pomůcek, učebnic a vybavení školy
- postupně rekonstruovat budovu školy
- šetřit elektrickou energií
- získávat finanční prostředky i jinými způsoby
- získat více počítačů pro žáky i pro učitele
- zajistit osobní hygienu dle nových norem - WC, teplá voda...
- postupně vybavovat třídy novým nábytkem

### **Kritéria**

- předkládat zřizovateli požadavky - plán modernizace
- nesvítit zbytečně ve třídách a na chodbách
- organizovat sběr starého papíru a dalších věcí
- získávat sponzory z řad rodičů a podnikatelů
- nákup učebnic a školních pomůcek projednávat s učiteli, stanovit priority
- maximálně využít dotace SIPVZ k nákupu počítačů

### **Nástroje a časové rozvržení**

- poslat zřizovateli požadavky na rozpočet - listopad
- kontrolovat svícení na chodbách a ve třídách - každý učitel - průběžně
- organizovat sběr
- využívat třídní schůzky k získání sponzorů
- šetrně zacházet s učebnicemi, kontrolovat při odevzdávání - červen
- vyučující jednotlivých předmětů oznámí vedení školy, zda je třeba nakoupit učebnice - dbají, aby nebyly příliš brzy zničené - a naopak, aby se nepoužívaly opotřebované

## **ŘÍZENÍ ŠKOLY A ŠKOLNÍ KLIMA**

### **Cíle**

- spokojenost vyučujících, rodičů a žáků
- vytvořit přátelské klima motivující k učení a práci
- důvěra učitelů k vedení školy, rodičů ke škole a žáků k učitelům

### **Kritéria**

- rozhodovat po vyslechnutí názorů všech stran (učitelů, žáků, rodičů)
- vytvářet prostor pro týmovou práci a diskusi
- podporovat ovzduší důvěry mezi všemi zúčastněnými
- důsledně kontrolovat společně stanovená pravidla i zákonné normy
- vytvářet příznivé sociální klima - otevřenost, úctu, toleranci, uznání
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- včasná informovanost o věcech uvnitř i mimo školu
- spoluúčast žáků na vzdělávání a životě školy
- ochrana žáků před šikanou, násilím a patologickými jevy
- motivující hodnocení - v souladu s individuálními možnostmi, tolerantnost k chybám a omylům

### **Nástroje a časové rozvržení**

- rozhovory s učiteli, rodiči a žáky - průběžně
- shromažďovat a vyhodnocovat připomínky rodičů - alespoň 2x ročně na třídních schůzkách
- informovat rodiče o dění ve škole - na třídních schůzkách, případně i mimo tyto termíny
- zadávat dotazníky - rodičům jednou za dva roky (společně v dotaznících o výuce), žákům průběžně
- provádět kontroly dodržování BOZP a další - průběžně
- kontrolovat pracovní prostředí ve třídách a škole - jednou za měsíc
- hodnotit zápisy v žákovských knížkách -více pochval, hodnocení žáků - průběžně
- kontrola schránky důvěry - diskrétní řešení – průběžně

## **Dodatek k ŠVP**

### **KOMPETENCE DIGITÁLNÍ**

- Digitální kompetence se prolínají do všech předmětů ve všech ročnících.
  - - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
  - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
  - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
  - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky